

Denne side er i sin natur under konstant forbedring og udvidelse

Østdanske stednavne i Skåne, Halland og Blegind

af Søren Madsen

Det er nok klart for de fleste, at de nuværende navne på steder øst for Sundet oftest optræder i svenske former. Alle stednavne med rod i tiden før 1658 har imidlertid en oprindelig dansk form, som har dannet forlæg for den nuværende forsvenskede form. Danskere med respekt for sig selv og sin kultur vil naturligvis foretrække at stave skånelandske steder på dansk, ligesom vi gør det for sydslesvigske/sydsønderjyske stednavne.

Imidlertid er det ikke altid lige let i Skånelands tilfælde, da danske stednavnenormer nu om dage hverken er særlig udbredte eller veldefinerede. Det er ikke fordi de ikke findes, for selvom de af de fleste er blevet glemt, er de blevet holdt i hævd af en del historikere og den vestensundske Skånelandsbevægelse.

Denne side er oprettet for at redegøre for eksisterende danske stednavneformer østensunds, samt for at prøve at fastlægge en nutidig dansk norm på østdanske stednavne i Skåne, Halland og Blegind, hvor den ikke er klar. Siden er inddelt som følger:

- [Indledning](#)
- [Skåne](#)
- [Halland](#)
- [Blegind](#)
- [Stednavne-endelser](#)
- [Forskningen i skånelandske stednavne](#)
- [Stednavnenes forsvenskning](#)
- [Anvendt litteratur](#)

Der er oprettet en parallel side om [det gamle Østdanmarks sproghistorie](#), da et vist kendskab til det danske sprogs historie er nødvendigt for at kunne forstå en del af sprogbrugen og argumentationen, der står på denne side. I forbindelse med dette stednavneprojekt er der skabt et [kort](#) over Skåne med danske stednavne.

Indledning

Udgangspunktet for stednavnelisten er de landskabsnavne, herredsnavne, købstads- og sognenavne, som optræder i Arent Berntsens ”Danmarckis oc Norgis Fructbar Heerlighed” fra 1656, som er den sidste danske geografibog før tragedien i Roskilde. Berntsens liste indeholder alle sogne i datidens Danmark (til Ejderen) og Norge, og er derfor velegnet til at få et indtryk af datidens danske norm i Skåne, Halland og Blegind. Desværre kan man ikke bare uden videre tage Berntsens stednavneformer fra 1656 og bruge i dag, da de for os i dag kan have arkaiske træk (f.eks. brug af w). Men Berntsens liste er dog alligevel et godt udgangspunkt, og er derfor omdrejningspunktet i nedenstående tabel over stednavne. I enkelte tilfælde findes et stednavn ikke i listen, men er nævnt i bogens tekst, hvorfor det er inkluderet i tabellen. Vigtige stednavne i dag, som ikke er nævnt hos Berntsen, er blevet tilføjet.

De tre landskaber Skåne, Halland og Blegind dannede sammen med Bornholm Skaane Stift og bestod administrativt af len (i 1660 afløst af amter vestensunds og på Bornholm samt en kort overgang i Skåne under Skånske Krig), hvoraf kan nævnes Malmøhus, Christianstads, Lands Crone Slots, Helsingborg Slots, Lauholm Slots, Halmsted Slots, Warberg Slots, Sølvitzborg Slots, Christianopels og Borringholm len, for at benytte Berntsens stavemåder. Skaane Stift bestod ifølge Berntsen af landskaberne *Skaane*, *Sønder Halland*, *Nørre Halland*, *Blegind* og *Borringholm* (Bornholm).

I nedenstående liste er stednavnene grupperet [herredsvis](#), som ofte bruges til angivelse af geografisk sted for et stednavn i stednavneværker. Desværre er det vigtigste kildemateriale til stednavnenes betydning (etymologi), serien *Skånes Ortnamn*, (udkommer per herred) endnu ikke komplet. Jeg har derfor for nogle herreder været tvunget til at bruge de ”rå uredigerede data” fra kompilationen [SOFI, Ortnamnsregistret](#) som *Skånes Ortnamn* bygger på. Det betyder at fejlagtigheder kan have sneget sig ind for visse stednavne. Under fremstillingen af listen har jeg undertiden siddet med en fornemmelse af at nutidige både danske og svenske former har sneget sig ind i stednavnematerialet, og det selv i *Skånes Ortnamn*. Kun en vurdering af de enkelte kilder kan entydigt afgøre eventuelle mærkværdigheder i optegnelserne, men det er et arbejde,

som er for omfattende for et projekt som dette. Under arbejdet med dette projekt er det også blevet mig klart, at de listede gamle stednavne i de østensundske videnskabelige værker ikke er komplette i det tidsrum, som jeg har brug for og jeg har derfor udvidet Berntsens liste (som kun er delvist brugt i i *Skånes Ortnamn*) med flere oprindelige kilder, som ellers ikke synes inddraget i forskernes stednavnesamlinger.

Da Föreningen Skånelands Framtid i sin tid blev dannet var et af programpunkterne at navne i kulturlandskabet på åser, skove, søer, åer, byer og steder skulle føres tilbage til deres oprindelige, lokale eller nysproglige form. De tre forme blev aldrig præciseret nærmere, hvilket skyldes at det ikke er en enkel ting at gøre. Det er undertegnede opfattelse, at det eneste rigtige at gøre, er at bygge på den skriftlige tradition før 1658. Bemærk at den opståede skriftlige tradition sagtens kan være farvet af lokal udtale fremfor en rigsdansk – eller kancellidansk - norm. Forbavsende mange stednavne havde fået sig en norm, som vi ved at sammenligne med vestensundske stednavnes skriftradition kan fastslå, er meget tæt ved den, som man ville forvente at finde i dag, havde Skåne, Halland og Blegind stadig været en del af Danmark. I nogle tvivlstilfælde kan man endda genfinde identiske stednavne vest for Øresund, som kan hjælpe til at foreslå en dansk form.

Kolonnerne angiver følgende:

- Den nudanske norm. Stednavne skrevet i kursiv har en norm som (endnu) ikke fastslås. Eventuelt er der nævnt to sideløbende normer på dansk.
- Nusvensk retskrivning. Eventuelt med tidligere former angivet.
- Stednavnets betydning (den af stednavneforskerne foretrukne forklaring, som dog altid skal tages med forbehold).
- Tidligere stavemåder i subjektivt udvalg der skal fastslå den danske stavemåde (desværre er svenske videnskabelige stednavneværker, som her er benyttet som kildemateriale nogle gange upålidelige – se afsnittet om stednavnenes forsvenskning). For den tidligste form er foretrukket ikke afskrevne kilder. Danske kilder senere end 1600-tallets slutning er ikke inddraget (endnu) for at undgå svedismer og underlige fordanskninger af forsvenskede stednavne. Hvor årstal ikke er angivet, er det Berntsens navngivning.
- Stednavnetype.
- Noter. For visse stednavne er dialektoptegnelser nævnt. Disse er for de ældste vedkommende fra slutningen af 1800-tallet. De indgår ikke konsekvent i argumentationen, da man ikke kan se bort fra at forsvenskningen har forvansket de lokale folkemål. For eksempel er det tydeligt at se bevis på den sproglige forsvenskning ved at iagttage forskellen mellem de ældste og de yngste dialektoptegnelser under læsning af *Skånes Ortnamn*.

Bemærkninger:

- Den danske norm skal tages med forbehold så længe feltet med stednavnets betydning er tomt og feltet med stednavnets tidligere stavemåder kun indeholder et element.
- Farven **rød** betyder dansk stednavn, **blå** svensk stednavn (ortnamn).
- Den udbredte tendens i nuværende dansk stednavnestavning til at vælge *aa* i stedet for *å* er fulgt her (jvf. Aabenraa, Aarhus, Taastrup). Bolle-å'et blev først indført i dansk retskrivning i 1948, og det er op til lokale offentlige myndigheder om å eller aa bruges i stednavne.
- Stednavne markeret med * har en uklar, dvs. delvis ulæselig skrift i kilden.
- Vær opmærksom på at danskere og svenskere udtaler bogstaverne forskelligt. Selvom et stednavn staves ens på dansk og svensk kan det godt udtales forskelligt, ligesom et stednavn kan blive udtalt ens men stavet forskelligt. Det er det som man med et fint ord kalder ortografi.
- Betegnelsen "Meyer" hentyder til Johannes Meyers Danmarkskort fra midten af 1600-tallet. Da Meyer var tysksproget, er hans stednavneformer ikke altid lige brugbare til denne sides formål, og er kun brugt i meget begrænset omfang herunder. Desuden er Meyers håndskrift ofte ulæselig på hans hånd tegnede kort.
- Betegnelsen "Husman" hentyder til Jens Husmans kort fra 1677. Husmans kort har dog en del fejlskrivninger, muligvis pga. ulæselige forlæg som f.eks. Meyer. En fuldstændig liste af Husmans stednavne er derfor ikke tilstræbt.
- Betegnelsen "Jacobsen" hentyder til Sthen Jacobsens "Nordiske Kriigs Krønike" fra 1675-79. Jacobsens stednavne har jeg selv måttet finde frem, da de mig bekendt ikke findes i nogle stednavnebøger.

Skåne

Skåne ell. Skaane	Skåne	Skadin (skade) + awjo (ø, lav strækning ved vand)	Skaane Skaane (Jacobsen)	Landsdel, region	Egl. betegnelse for næsset ved Skanør. Skandinavien har formodentlig sit navn herfra. Jacobsen bruger betegnelsen "Skaane land" på side 100 i Weibulls genoptryk af hans bog.
Søndersletten			syndre slætt	Område i Sydvest- Skåne	

Oxie herred

Oxie	Oxie		Oxie Oxie (1657) Øshøe (1231) Oshøgheret (1231)	Herredsnavn+Sogn/landsby	
Malmø	Malmö	Malm + høj	Malmöe	Købstad, kommune	På nedertysk også kaldt Ellebogen
Limhavn	Limhamn	Lim (betyder kalksten, jvf. Limfjorden) + havn	Liimhaffnen (Jacobsen) Limhauffuen (1658) Limbhauffn (1615) Limhaffnen (1522)	Bydel i Malmø	
Husie	Husie	Hus	Hussie Husie (Meyer) Husie (1651) Hwsæ (1474)	Sogn/landsby, nu bydel i Malmø	Endelsen –ie synes opstået under påvirkning af de omkringliggende stednavne på –ie (høj)
Hyllie	Hyllie	Hylde ell. hylde + høj	Hyllie Hyllie (1657) Hølløghe (1303)	Sogn/landsby, nu bydel i Malmø	
Tyelse	Tygelsjö	Tye (tue) + løse	Tyelse Tyelse (1393)	Sogn/landsby	Den svenske endelse på –sjö dukker først op i slutningen af 1700-tallet.
Gessie	Gessie	Muligvis en form af gås (evt. som mandsnavn) + høj	Giessie Giessie (1657) Geshøge (1145)	Sogn/landsby	
Fussie	Fosie	Ukendt + høj	Fussie Fussie (Meyer) Fussie (1657) Fusie (1603) Fossie (1583) Fosøghæ (1334)	Sogn/landsby, nu bydel i Malmø	I 1600-tallet staves stednavet næsten konsekvent med u på dansk. Svenskerne ændrer det straks til o. Formodentlig skyldes forskellen ikke udtalelse af vokalen, men forskel på ortografien.
Arrie	Arrie	Muligvis mandsnavnet Ari + høj	Arrie Arrie (1657) Arrøghæ (1346)	Sogn/landsby	
Bunkeflo	Bunkeflo	Plantenavnet bunke/bynke + flo (sumpet mark)	Bunkeflod Bunkeflod (Meyer) Bunkeflod (1657) Bunkæflo (1302)	Sogn/landsby	Udtales Bunkeflo?. I 1500-tallet synes d'et tilføjet. Det overlever frem til 1900-tallets begyndelse.
Vester Skrevlinge	V. Skrävlinge	Muligvis opkaldt efter et nærved liggende vandløb, som forskerne gætter har heddet <i>skrapil</i> .	Skreblinge Wester Schreblinge (1651) Skrefflinge (1574) Skreplinge (1358) Scræplingi (1250)	Sogn/landsby, nu bydel i Malmø	Pudsigt eksempel på hvordan den danske klusilsvækkelse b->v er overført til den svenske stavemåde, i modsætning til den allerede i 1600-tallet forældede danske stavemåde med b.
Klagstrup	V. Klagstorp	Mandsnavnet	Klagstrup	Sogn/landsby	Ifølge de ældste

		Klak + torpe	Klagstrup (1657) Claxtrup (1546) Clausthorp(1300)		skånske dialektoptegnelser (fra slutningen af 1800-tallet) udtaltes byen klajstorp.
Klagshavn	Klagshamn			Havn/fiskeleje til Klagstrup	
Eskilstrup	Eskilstorp	Mandsnavnet Eskil + torpe	Eskestrup Eschildstrup (1657) Eskildstrup (1572) Æschilstorpi (1120)	Sogn/landsby	1600-tallets stavemåde fortrækker generelt at putte et d på Eskil(d). Udviklingen af stednavnet er identisk med det falsterske Eskilstrup.
Tørringe	Törringe		Tørringe	Sogn/landsby	
Høkebøinge	Hököpinge	Høj + køpinge	Hørkiøbing Høekøbøinge (1657) Høkøpinge (1346)	Sogn/landsby	
Ingelsted	V. Ingelstad	Mandnavnet Ingiald + sted	Ingelstad Jngelsted (1617) Ingildstad (1357)	Sogn/landsby	Vester synes først at komme til i svensk tid for at skelne mellem denne og Ingelsted i Ingelsted herred.
Øster Grevie	Ö. Grevie		Øst. Grefvie	Sogn/landsby	
Glostrup	Glostorp		Glastrup Glostroppe (1495)	Sogn/landsby	
Lokkerup	Lockarp	Mandsnavnet Lokki + torpe	Lockerup Lockerup (1546) Lockatorp (1283)	Sogn/landsby	
Mellem Grevie	Mellan Grevie		Mellemgreffve	Sogn/landsby	
Sallerup	S. Sallerup		Sallerup	Sogn/landsby	
Serslev	Särslöv		Sersleff	Sogn/landsby	
Kerstrup	V. Kärrstorp		Kierstrup	Sogn/landsby	
Agerup	S. Åkarp		Agerup	Sogn/landsby	
Svogertorp	Svågertorp	Svoger + torpe		Nyere bydannelse ved Malmø	I 1843 var de første ejere af dette sted svogere, deraf navnet.
Kristineberg	Kristineberg	Ejendom opkaldt efter Ulrica Christina Thott		Nyere bydannelse ved Malmø	Stednavnets ældste belæg er fra 1784.
Kirsebjerg	Kirseberg		Kirssebjerg (Jacobsen)	Nyere bydannelse i Malmø	Stednavnet eksisterede før 1658, men kun som naturnavn og ikke som bebyggelse.
Mogenstrup	Månstorp		Mogenstrup	Herregård	

SOFI ortnamnsregistret

Bare herred

Bare	Bara		Bare	Herred+Sogn/landsby	
Hyby	Hyby	Høj + by	Høygby Hygbyv* (Meyer) Hyebye (1651) Høyby (1349) Høghby	Sogn/landsby	

			(1302)		
Totterup	Tottarp		Totterup	Sogn/landsby	
Brogerup	Brågarp		Brogerup	Sogn/landsby, nu del af Staffanstorp	
Stavnstrup	Staffanstorp		Staffanstorp (1425)	By/kommune	
Lyngby	Lyngby	Lyng (hede) + by	Lundbye Lyngby (1657) Lyndby (1508) Lyungwby (1435)	Sogn/landsby	Selvom den gamle form Ljung optræder både i dansk og svensk tid, har den rigsdanske form fået overtaget, formodentlig fordi det er mere i overensstemmelse med udtalen.
Burlev	Burlöv		Bursleff	Sogn/landsby, kommune	
Opager	Uppåkra		Op Ager	Sogn/landsby	
Møllebjerg	Mölleberga		Møllebjerg	Sogn/landsby	
Eserup	Esarp		Eserup	Sogn/landsby	Formodentlig identisk med Esserup i Torne herred i Berntsens liste.
Svedale	Svedala	Terrænavn sveg (sving) + dal	Suedal Suedalle (1657) Suedale (1569) Sweydalæ (1465)	Sogn/landsby, kommune	I de gamle dialektoptegnelser udtalte indbyggerne byen med –e endelse.
Lumme	Lomma	Et gammelt navn på Høje å.	Lumme Lumme (1658) Lummæ (1257) Lumaby (1085)	Sogn/landsby, kommune	Er på danske næsten konsekvent stavet med u og e.
Knestrup	Knästorp		Knestrup	Sogn/landsby	
Nevshøj	Nevishög		Neffshøy	Sogn/landsby	
Skabersø	Skabersjö	Skabe (i bet. skære til) + hus	Skabersøe Skapruse (1349)	Sogn+herregård	
Flakkerup	Flackarp		Flackerup Flakathorp (1288)	Sogn/landsby	
Bjersø	Bjärshög		Biernesø	Sogn/landsby	
Kirke Heddinge	Kyrkeheddinge		Heddinge	Sogn/landsby	
Gennerup	Genarp	Måske er <i>Gen</i> navnet på en nærvedliggende å + torpe	Giemmerup Gennerup (1657) Gennerup (1590) Genathorp (1306)	Sogn/landsby	Der må være tale om en forvanskning i Berntsens liste. På svensk synes man at vekslet mellem –erup/-arup/-arp indtil 1700-tallets midte, før <i>Genarp</i> blev knæsat.
Haagenstrup	Håkanstorp		Haagenstrup (Jacobsen)	Landsby	
Alerup	Alnarp		Alerup	Herregård/landsby	
Torup	Torup		Torup	Herregård	
Assertorp	Assartorp		Assertorp	Herregård	
			Lindholm	Herregård	
Hekkebjerg	Häckeberga		Heckeberg	Herregård	
Klaagerup	Klågerup	Mandsnavnet Klapi (eller et terrænavn i bet.	Klogerup Klaagerup (1624)	Herregård/landsby	Både på dansk og svensk har man i tidens løb vekslet

		klump) + torpe	Klaagerup (1569) Clauethorp (1130)		mellem aa/å og o i stednavnet.
Verpinge	Värpinge		Werpinge	Herregård/landsby	

SOFI ortnavnsregistret

Torne herred

Torne	Torna		Torne	Herred	
Lund	Lund	lund	Lund	Stift/købstad, kommune	d'et udtales på svensk, men ikke på skånsk (eller rigsdansk)
			S. Peders sogen	Sogn	Ligger i Lund.
Borgeby	Borgeby		Borrebye Borreby (Jacobsen)	Sogn/landsby	
Vester Hoby	V. Hoby		Haabye	Sogn/landsby	
Gødelev	Gödelöv		Giødeleff	Sogn/landsby	
Dalby	Dalby		Dalbye	Sogn/landsby	
Harrebjerg	Hardeberga		Harreberg Harrebiereg (1658)	Sogn/landsby	
Lakkelænge	Lackalänge		Laagelinge Lachelenge (1657)	Sogn/landsby	Er i dag mere eller mindre opslugt af stationsbyen Furulund .
Bonderup	Bonderup		Bunderup	Sogn/landsby	
Everlev	Everlöv		Effversleff	Sogn/landsby	
Vallekær	Vallkärra		Wallekier	Sogn/landsby	
			Walde-Kilde (Jacobsen)		
Sølvager	Silvåkra		Sølager	Sogn/landsby	
Fledie	Flädie		Fledie	Sogn/landsby	
Igeløse	Igelösa		Iløsse	Sogn/landsby	
Haasted	Håstad		Haastad	Sogn/landsby	
Raaby	St. Råby		Raabye	Sogn/landsby	
Hellested	Torna- Hällestad		Hellestad Hellested (1658)	Sogn/landsby	Har fået sig et ”Torna” sat foran på svensk i 1800-tallet.
Sønder Sandby	Södra Sandby		Sandbye	Sogn/landsby	
Støvie	Stävie		Støffvie	Sogn/landsby	
Nybølle	N. Nöbbelöv		Nyebølle	Sogn/landsby, nu bydel i Lund	Forsvenskningen har forvansket navnet.
Stangby	Stångby		Stangbye	Sogn/landsby	
Revinge	Revingeby		Rebinge Reffuinge (1658) Rebinge (1468)	Sogn/landsby	Dansk klusilsvækkelse at b bliver til v.
Fjellie	Fjellie		Fellie Fiellie (1657) Fiellie (1638)	Sogn/landsby	Staves næsten konsekvent med dobbelt l på dansk.
Oderslev	Odarslöv		Odersleff	Sogn/landsby	
Vebre	Veberöd	Ved bredden	Webbre	Sogn/landsby	Det er ikke et rigtigt –rød navn, men noget som svenskerne har fundet på. Udtales lokalt <i>Vebre</i> .
Blenterup	Blentarp		Blenterup	Sogn/landsby	
	Esarp		Esserup	Sogn/landsby	Samme som i Bare?
Fliginge	Flyinge	Flig + inge	Fliginge Fliginde (1658) Fliginge (1651) Flikingi (1255)	Heergård/Landsby	

Bjellerup	Bjällerup Svenstorp		Biellerup Svenstrup	Sogn/landsby Herregård	
	Björnstorp		Bjørstrup	Herregård	
Bjerret	Bjärred Bjeret (1859) Bjered (1813)	Naturnavnet bjerg	Biers agir (1569)	By	
Gedinge	Getinge		Gedinge (Jacobsen)	Landsby	
	Knæstorp			Landsby	
Fyrrelund	Furulund	Trænavnet fyr + lund			Svensk grundlagt stationsby i 1800-tallet. Navnet menes opstået pga. en nærvedliggende fyrreplantage.
	Höjeån				

SOFI ortnavnsregistret

Skydts herred

Skydts			Skydts	Herred	
Trelleborg	Trelleborg	Trælle+borg (jvf. Trelleborg på Sjælland).	Trælleborg	Købstad/sogn, kommune	Blev stavet <i>Trälleborg</i> på svensk en overgang i 1900-tallet.
Skånør	Skånör	Skåne+øre	Skaanør	Købstad/sogn	
Falsterbo	Falsterbo	Falstringernes boder under sildemarkedet i middelalderen.	Falsterboe	Købstad/sogn	
Maglerup	Maglarp		Maglerup	Sogn/landsby	
Tommerup	V. Tommarp		Tommerup	Sogn/landsby	
Hvellinge	Vellinge	Ukendt	Hvellinge Huellinge (1657) Hvællinge (1315)	Sogn/landsby, kommune	
Fuglie	Fuglie		Fullie	Sogn/landsby	Udtales på skånsk og rigsdansk med ”stumt” g.
Lille Slagerup			Lille Slagerup	Sogn/landsby	
Store Slagerup	Slågarp		Store Slagerup	Sogn/landsby	
Vester Alsted	Västra Alstad	Al (elletræ) + sted	Vest. Alsted Alsted (1647) Alstedvestre (1561) Halastapa (1303)	Sogn/landsby	
Frue Alsted	Alstad	Frue hentyder til kirken.	Frue Alsted Frue Alsted (1565)	Sogn/landsby	
Bøsserup	Bösarp		Bøsserup	Sogn/landsby	
Gislev	Gislöv	Mandsnavnet Gise + lev	Giesleff Giiszløeff (1657) Gislef (1145)	Sogn/landsby	
Dalkøbing	Dalköpinge		Dalkjøbing	Sogn/landsby	
Kirkekøbing	Kyrkoköpinge		Kjøbing	Sogn/landsby	
Gylle	Gylle		Gyllie	Sogn/landsby	
Hammerlev	Hammarlöv		Hammersleff Hammerløff (1654) Hamerløff	Sogn/landsby	

Vemmerlev	V. Vemmerlöv		(1303) Wemmeleff	Sogn/landsby	
Skejrie	Skegrie	Sked + høj	Skierie Skeirie (1657) Skeyrie (1543)	Sogn/landsby	Først i 1684 dukker g'et op i den forsvenskede stavemåde "Skerige", hvorefter g'et de næste hundrede år bevæger sig foran r'et. Dialektalt udtales g'et, men det må betegnes som en forsvenskning.
Ring	Räng		Ring	Sogn/landsby	
Hammer	Hammar		Hammer	Sogn/landsby	
Haaslev	Håslöv		Haassleff	Sogn/landsby	
Boderup	Bodarp		Boederup	Sogn/landsby	
Lynghuse	Ljunghusen	Lyng + huse		Nyere bydannelse ved Hølvig	Lynghuse er et udbredt stednavn vest for Øresund.
Hageløse	Haglösa		Haagelösse	Herregård	
Hølvig*	Höllviken	Høl (fordybning) + vig	Høelse wiik (Meyer) Hølle Capel (Meyer) Høllen (1658) Høel (1410)	By/Naturnavn	Byen er først kommet til i 1900-tallet. Navn på bugten mellem Skanør og Fodevig. SOFI har dialektoptegnelserne <i>høol</i> , <i>hølvijen</i> og <i>hølevij</i> . Forleddet er det samme som i Høllund ved Esbjerg. Tilføjelsen – vig synes ikke at være brugt på dansk, men optegnelserne i SOFI er sparsomme. Mellem Møn og Sjælland findes et dyb kaldet Høllen.
Fodevig	Foteviken			Vig	År 1134 fandt her et stor slag sted.

SOFI ortnavnsregistret

Vemmenhøjs herred

Vemmenhøj			Wehmends Højg	Herred	
Gryndby	Grönby	Grind (sted for kreaturer) + by	Grundbye Gryndbye (1624) Grundbye (1504) Gryndbye (1313)	Sogn/landsby	
Lemmetrød	Lemmeströ		Lemmisrød Lemmedtsrød Læmitsriidh (1356)	Sogn/landsby	Det sidste <i>d</i> i rød synes forsvundet på svensk.
Anderslev	Anderslöv	Mandsnavnet Andor + lev	Andersløf Andersløff (1500)	Sogn/landsby	
Børringe	Börringe		Børringe	Sogn/landsby	
Torp	Ö. Torp		Torp	Sogn/landsby	
Solbjerg	Solberga		Solberg	Sogn/landsby	
Tulstrup	Tullstorp	Mandsnavnet Tuli + torp	Tulstrup Tulstrup (1404) Tolisthorpi (1123)	Sogn/landsby	
Ønnerup	Önnarp		Onerup	Sogn/landsby	
Ø. Vemmenhøj	Ö. Vemmenhög		Øst. Wemind Høy	Sogn/landsby	

V. Vemmenhøj	V. Vemmenhög		Vest. Weminds Høy	Sogn/landsby	
Esbø	Äspö		Essbe	Sogn/landsby	
Hemmesdynge	Hemmesdynge		Hemmings Dyngge	Sogn/landsby	
Kelstrup	Källstorp		Kielstrup	Sogn/landsby	
Bøsserup	Hassle Bösarp		Bøsserup	Sogn/landsby	
Ørssie	Örssjö		Ørssie	Sogn/landsby	
Slimminge	Slimminge		Slimminge	Sogn/landsby	
Isie	L. Isie		Issie	Sogn/landsby	
Skurup	Skurup		Skurup	Sogn/landsby, kommune	
Svenstrup	Svenstorp	Mandsnavnet Sven + torp	Svenstrup Suenstrupp (1569) Swenssorp (1364)	Sogn/landsby	
Gerslev	Gärdslov		Gersleff	Sogn/landsby	
Skiberup	Skivarp		Skiberup Skiberup (1564) Skypathorp (135)	Sogn/landsby	Den danske klusilsvækkelse at b bliver til v er her blevet opfanget i ”forsvenskningen”.
Sønder Aaby	S. Åby		Aabye Sønder Aabye (1656)	Sogn/landsby	
Lille Beddinge	L. Beddinge		lille Beding	Sogn/landsby	
Klagstrup	Klagstorp	Mandsnavnet Klakkr + torp	Claustrup Klagstrup (1656) Øster Klagstrup (1645)	Sogn/landsby	
Simlinge	Simlinge		Simblinge	Sogn/landsby	
Smøgehavn	Smygehamn		Smøge leye (1578) Smye leye (1569) Smøe (1560) Smøge (1543)	Fiskeleje	Egentlig hedder landsbyen ”Smøge” hvortil ”leje” er tilføjet og senere i svensk tid erstattet med ”havn”. Dialektoptegnelserne har ”Smyje” og ”Smye”.
Abbekås	Abbekås	Mandsnavnet Abbe + kås (bådplads)	Abbekaaes (1634) Abekaass fiske ley (1565) Abbekaaes (1536)		
Dybæk	Dybäck		Dybeck	Herregård	
Jordbjerg	Jordberga		Jordberg	Herregård	
	Svanholm		Svanholm	Herregård	
			Torsøe	Herregård	
Næsbyholm	Näsbyholm		Nessbyholm	Herregård	
Børringe kloster	Börringe kloster		Børring Closter	Herregård	
Markiegård			Marckiegaard	Herregård	
			Brødegaard	Herregård	

SOFI ortnamnsregistret

Lynits herred

Lynits	Ljunits	lyn ell. liugh (fugtigt) + næs	Liuffvits Liugnitsherritt (1629) Lyffneshereith (1145)	Herred	
Balkager	Balkåkra	balk	Balck Ager	Sogn/landsby	Udtales lokalt <i>Balkare</i>

		(jordryg) + ager	Balckareby (1651) Balckager (1499) Balkaræ (1400)		
Nybølle	Nöbbelöv	ny+bølle	Nybølle	Sogn/landsby	Bemærk den håbløse forsvenskning.
Villie	Villie	vild+høj	Willie Villøghe (1394)	Sogn/landsby	
Sjørup	Sjørup	sø+rup	Siørup Siørup (1655) Siørup (1488) Syothorp (1320)	Sogn/landsby	Sjø er gammeldansk for sø.
Skorby	Skårby	noget udskårent i terrænet + by	Skorbye Skorby (1651) Skarby (1404)	Sogn/landsby	
Snarsted	Snårestad	snar (krat) + sted	Snarestad Snarsted (1657) Snorsted (1651) Snarestad (1590) Snorestade (1522)	Sogn/landsby	endelsen udtales lokalt - <i>sta</i>
Katsløse	Katslösa	kaste (noget opkastet) + løse	Katsløse Kasløse (1320)	Sogn/landsby	Udtales lokalt <i>Kasløse</i>
Sverte	Svarte		Suerte bro (1563)		
Rydsgaard	Rydsgård				
Marsvinsholm	Marsvinsholm	marsvin + holm	Marsvinsholm	Herregård	
Hunnestedgård	Hunnestad gård	hun (ås) + sted	Hundestadgaard	Herregård	Efter landsbyen Hunnested, endelsen udtales lokalt - <i>sta</i>

Litteratur: Göran Hallberg, *Skånes Ortnamn, serie A bebyggelsenamn, del 11 Ljunits härad*, Lund, 1975 og *SOFI*.

Herrested herred

Ysted	Ystad		Ydsted Ydsted/Ysted (Jacobsen)	Købstad, <i>kommune</i>	Nyere udviklet dansk norm er uden d.
Øje	Öja		Øye	Sogn/landsby	
Søvested	Sövestad	Sævi (fugtighed) + sted	Søfvestad Søffuested (1646) Seuestathum (1085)	Sogn/landsby	
Trannas	Skåne-Tranås	Trane + næs	Trannis Trannas (1657) Thranesse (1625) Traness (1470)	Sogn/landsby	Ligger i Ingelsted herred. Det er en svensk opfindelse at tilføje "Skåne" for at skelne fra andre Tranås'er i "riget".
Høgested	Högestad		Høgestad	Sogn/landsby	
Hedekov	Hedeskoga		Hedekow	Sogn/landsby	
Bromme	Bromma		Bromme	Sogn/landsby	
Bjersø	Bjäresjö		Bjersøe	Sogn/landsby	
Borrie	Borrie		Borrey	Sogn/landsby	
Store Købinge	Stora Kiöpinge		Store Kiøbinge (1624) Store Kiæbing (1503)		
Herrested	St. Herrestad		Hervidsted	Herred+sogn/landsby	
Baldringe	Baldringe		Baldringe	Sogn/landsby	
Bjersøholm	Bergsjöholm		Bjersøholm	Herregård	
	Krageholm		Krogholm Kraageholm	Herregård	Jørgen Krabbes gård.

			Bachtinggaard	Herregård	
			Gundersleff	Herregård	
Esperødgård	Åsperöd(gård)		Esperedgaard	Herregård	
Høgestedgård			Høgestedgaard	Herregård	
			Hørsvedsted	Herregård	

SOFI ortnavnsregistret

Ingelsted herred

Ulstrup	Ullstorp		Ulstrup	Sogn/landsby	
St. Købinge	St. Köpinge		Kiøbing	Sogn/landsby	
Hammenhøj	Hammenhög		Hannitshøj Hamingshøg (1625) Hamondahøgh (1370)	Sogn/landsby	
Ingelstrup	Ingelstorp		Ingelstrup	Sogn/landsby	
Løderup	Löderup		Løderup	Sogn/landsby	
Tryde	Tryde		Tryde	Sogn/landsby	
Øvreby	Ovraby		Øffreby	Sogn/landsby	
Ø. Herrested	Ö. Herrestad		Herrested	Sogn/landsby	
Glemmingebro	Glemmingebro		Glemminge	Sogn/landsby	
Spjudstrup	Spjutstorp		Spjutstrup Spiudstrup (1624)	Sogn/landsby	
Tosterup	Tosterup		Tostrup	Sogn/landsby	
Ø. Hoby	Ö. Hoby		Hoby	Sogn/landsby	
Vallebjerg	Valleberga		Walleberg	Sogn/landsby	
Bollerup	Bollerup		Bollerup	Sogn/landsby	
Hannes	Hannas		Hannes	Sogn/landsby	
Bennested	Benestad		Bennestad	Sogn/landsby	
Hørup	Hörup		Hørup	Sogn/landsby	
Ingelsted	Ingelstad		Ingelstad	Herred+sohn/landsby+herregård	
Onslunde	Onslunda		Onsslunde	Sogn/landsby	
Smidstrup	Smedstorp		Smidstrup	Sogn/landsby	
Gersnæs	Gärnsäs		Gierssnæs	Sogn/landsby	
Tommelille	Tomelilla		Tommelille (1658) Tomme Lille (1658) Tomorp lille (1437)		
Lunderup	Lunnarp			Landsby	
Tosterup	Tosterup		Taastrup	Herregård	
			Svinstrup	Herregård	
Ørupgård	Örup(gård)		Ørupgaard	Herregård	
Tundbyholm	Tunbyholm		Tundbyholm Tundbyholm (Jacobsen)	Herregård	
Onslunde	Onslunda		Onslund	Herregård	
			Balgerup	Herregård	
Gersnæs	Gärnsäs		Gersnes	Herregård	

SOFI ortnavnsregistret

Jerrested herred

Simmershavn	Simrishamn		Simmershaffn	Købstad, kommune	
Valby	Vallby		Waldbye S.	Sogn	
Stiby	Stiby		Stebye	Sogn/landsby	
Borreby	Borrby		Borrebye	Sogn/landsby	
Jerrested	Järrestad		Jerrestad	Herred+sohn/landsby	
Simris	Simris	Opkaldt efter en å <i>simbr</i> + os	Symløse Cimbris (1657) Simbris (1640)	Sogn/landsby	Må være en forvanskning hos Berntsen.

		(åmunding).	Simbrose (1133)		
Melby	S. Mellby		Melbye	Sogn/landsby	Der er ikke noget sønder på dansk. Den nordlige Melby ligger på Lister.
Gersnæs	Gärnsås		Gestnes	Sogn/landsby	Må være den samme som Gersnæs i Ingelsted herred.
	Bolshög		Boels	Sogn/landsby	
Gladsaxe	Gladsax		Gladsax	Sogn/landsby	
Vemmelev	Ö. Vemmerlöf		Vedmindsleff	Sogn/landsby	
Ø. Nybølle	Ö. Nöbbelöv		Nybølle	Sogn/landsby	
Tommerup	Tommarp		Tomerup Tommerup (1657) Tummathorp (1155)	Sogn/landsby, tidl. købstad	

SOFI ortnavnsregistret

Froste herred

Froste	Frosta		Froste	Herred	
Harløse	Harlösa		Harløse	Sogn/landsby	
Øster Sallerup	Ö. Sallerup		Sallerup Sallerup (1655) Øster Sallerup (1633) Saxulstorp (1201)	Sogn/landsby	
	Högseröd		Høgered	Sogn/landsby	
Gaardstange	Gårdstånga		Gaardstang	Sogn/landsby	
Holmby	Holmby		Holmbye	Sogn/landsby	
Hørby	Hörby		Hørby (Jacobsen) Hørbye Hørby (1316)	Sogn/landsby, kommune	
Lyby	Lyby		Lyebye	Sogn/landsby	
N. Rørum	N. Rörum		N. Rørum	Sogn/landsby	
Sønder Rørum	S. Rörum		S. Rørum Sønder Rørum (1650)	Sogn/landsby	
Borlunde	Borlunda		Borlunde	Sogn/landsby	
			Skielinge	Sogn/landsby	
Svenskøb	Svensköp		Svenskiøbing Suenskiøb (1657) Swensskip (1377)	Sogn/landsby	
Bosøkloster	Bosjöklöster	Bo + ø	Boese kloster Bosie kloster (1560) Bosø clostær (1231) de Bosø (1167)	Sogn, herregård	Klosteret har oprindeligt ligget på en ø i Ringsø. Efterleddet er så blevet omtydet til sø.
Hammerlund	Hammarlunda		Hammerlund	Sogn/landsby	
Hør	Höör		Hør (Jacobsen) Hør Hør (1606) Hørg (1145)	Sogn/landsby, kommune	Det ekstra "ø" er lagt til på svensk i 1684.
Munkerup	Munkarp		Munckerup	Sogn/landsby	
	Fulltofta		Fugltofft	Sogn/landsby, herregård	
Espinge	Åspinge		Espinge	Sogn/landsby	
	Gudmuntorp		Gudmanstrup	Sogn/landsby	
Hurve	Hurva		Hurffve	Sogn/landsby	
Skarholt	Skarhult		Skarholt	Sogn/landsby, herregård	
Øster Strø	Ö. Strö		Strøe	Sogn/landsby	

			Hinderup	Herregård	
Hjulerød	Hjularöd		Hiulered	Herregård	
	Osbyholm?		Ousbygaard	Herregård	
Løberød	Löberöd		Lobered Løberød (Jacobsen)	Herregård/landsby	
Sætofte	Sätofa		Sætofte (1651)	Landsby	
	Ludvigsborg Ludvigsborg (1812)			Landsby	Grundlagt 1812.
			Klinte (Husman)		
Ringsø	Ringsjön		Ringsøe/Ringsjøe (Jacobsen)	Sø	
	Bråån			Å	

SOFI ortnamnsregistret

Rønnebjerg herred

Landskrone	Landskrona	Land + krone	Lands Crone Landskrone (1449) Landszkrone (1413)	Købstad, kommune	Grundlagt af Erik af Pommern 1413. Aldrig stavet med – a på dansk før 1658. Muligvis kaldet Landøre tidligere.
Rønnebjerg	Rönneberga	trænavnet røn + bjerg	Rønneberg Rønnebier (1648) Rønæbiærgærh (1420) Runæbæbyargheret(1231)	Herred/landsby	
Kvistofte	Kvistofta		Qvistofte	Sogn/landsby	Forkert placeret af Berntsen
Herslev	Härslöv	mandsnavnet Hiarni +lev	Hersleff Hærssløff (Jacobsen) Herslef (1164)	Sogn/landsby	
Ørrie	Ørja	gruset jvf. Øre evt. + høj	Ørie Ørrie/Ørie (Jacobsen) Ørrie (1651) Ørie (1314) Ørghe (1285)	Sogn/landsby	
Asmundtorp	Asmundtorp	mandsnavnet Asmund + torp	Assmindrup Asmundtorp (1651) Asmindtorp (1574) Asmunda Thorpi (1120)	Sogn/landsby	
Billebjerg	Billeberga	bille (gml.dansk for terrænkile) + bjerg	Billeberg Billebjerg (1651) Billeberg (1419) Billæbjargh (1234)	Sogn/landsby	
Sirekøbinge	Sireköpinge	Kvindenavnet Sigrid + købing	Sirkiøbing Siirekiøbinge (Jacobsen) Sirekiøbinge (1651) Sirekiøbing (1552) Sygrithekiøp (1231)	Landsby/½sogn	Udtales lokalt <i>siretjøvinge</i>
Fillested	Felestad	fjælle (brædde) + sted	Fillestad Fillested (1651) Fillistatæ (1300)	Sogn/landsby	
Glumslev	Glumslöv	mandsnavnet Glum + lev	Glumsløff Glumssløff (Jacobsen) Glumsløff (1455)	Sogn/landsby	
Sæby	Säby	sæ er gml.dansk for sø/hav	Sæbye Sæby (Jacobsen) Sebu (1120)	Sogn/landsby	
Vadensø	Vadensjö	enten vade ell. vand + sø	Waadensøe Wadensøe (Jacobsen) Wodensøe (1651) Vadenssø (1499) Wathænsyø (1351)	Sogn/landsby	

Tofte	Tofta	tofte	Toffte Toffte (Jacobsen) Thoffte (1651)	Sogn/landsby	
Tirup	Tirup	mandsnavnet Tidhe + torp	Tirup (1471) Tiirup/Tirup (Jacobsen) Thierup (1651) Tithorp (1339)	Sogn/landsby	Jacobsen omtaler både <i>Tirup bye</i> og <i>Tirup march</i> .
Svalev	Svalöv	mandsnavnet Swale + lev	Svalløe Swalleue (1120)	Sogn/landsby, kommune	Findes både i Nørre og Sønder udgaver, sidstnævnte udtales lokalt <i>sønra svaluw</i>
Axelvold	Axelvold	mandsnavnet Axel + vold	Axelvold Axeluol (1578)	Herregård	På svensk kaldes vold for vall, m.a.o. en overlevende dansk staveform.
Togerup	Tågarp	Mandsnavnet Tuki + torp	Thogerup (1651) Biscops Togerup (1558)	Landsby	
Hellerup	Häljarp	Mandsnavnet Helge + torp	Hellerup (1651) Hellerop (1495) Y Hellgetorp (1342)	Landsby	
			Hellerup aae (Jacobsen) Hellie Aa (Husman)	Å	
			Arrerup (Jacobsen)	Landsby	
			Tulstrup (Jacobsen)	Landsby	
			Rønneberge høije (Jacobsen)	Højdedrag	
Citadellet	Citadellet	kastel		Fæstningsborg i Landskrone	

Litteratur: Göran Hallberg, *Skånes Ortnamn, serie A bebyggelsenamn, del 16 Rönnebergs härad och Landskrona stad*, Lund, 1973

Hven

Hven	Ven	den skummende	Hven/Hueen Hveen (1658) Hueen (1580) Hvæthæn (1231)	ø hørende til Kronborgs len 1658	
Sankt Ib	Sankt Ibb	Ib	S. Ip (1626)	kirke	
	Tuna Tuna (1671) Tuuna (1670)	tuna	Thune (Meyer)	landsby	
Kirkebakken	Kyrkbacken	Kirke + bakke	Kircke aaddens ende (1580)		Et nyere stednavn

Litteratur: Göran Hallberg, *Skånes Ortnamn, serie A bebyggelsenamn, del 16 Rönnebergs härad och Landskrona stad*, Lund, 1973

Onsø herred

Onsø eller Onse	Onsjö	Kan måske være dannet af ”Odins vi” ligesom Odense.	Onsøe Oensse herridt (1651) Onsse Herritt (1612) Oensøe herrit (1590) Othænsheret (1231)	Herred	Efterleddet –ø dukker første gang op i 1590, og synes ellers kun at forekomme hos Berntsen. På svensk er det så blevet omtydet til –sjö.
Andelev	Annelöv	Mandsnavnet Anund + lev	Andeleuff Anundælef (1250)	Sogn/landsby	
Torløse	Torrlösa	Formodentlig en terrænbetegnelse + løse.	Taarløse (Jacobsen) Torløse	Sogn/landsby	

			Thorløse (1651) Torløse (1621) Torløse (1356)		
Reslev	Reslöv	Mandsnavnet Rether + lev	Reessløff (Jacobsen) Reeslef* (Husman) Reesleff Reersleff (1651) Rethersløff (1415)	Sogn/landsby	
Konge	Konga	En terrænbetegnelse med samme betydning som kulde.	Konge Konge (1493) Kunghe (1390)	Sogn/landsby	
Billinge	Billinge	Måske af den gammeldanske terrænbetegnelse ”bild”.	Billing Billinge (1624) Billinhæ (1283)	Sogn/landsby	
Hallerød	Hallaröd		Hallered Hallerød (1651)	Sogn/landsby	
Stehave	Stehag Stöd haf (1840) Stehaf (1695)	Muligvis ”stod” – som er et gammelt ord for hesteflok + have.	Stedhafve (Husman) Stedhaffve Stehaffue (1651) Stöd haf (1624) Stehaffue (1559) Stöd haffve (1541) Stwdhaga (1466) Stodhave (1422)	Sogn/landsby	Udtales lokalt <i>steha</i> . Såvel på dansk som på svensk har vaklet mellem forleddet Ste(d)- og Stød- . Sognets officielle svenske navn blev fastslået 1887 og byens først i 1921.
Boserup	Bosarp Bosarp (1684) Bösseroph (1671)	Mandsnavnet Bosi + torpe	Bøserup Boserup (1651) Boserup (1570) Bosethorp (1159)	Sogn/landsby	
Næs	Trollenäs	Næs	Næss (Jacobsen) Næs Næs (1635) Næs (1430)	Sogn/landsby, herregård	I 1899 blev Næs og Gullerup sogne slået sammen og fik navnet Trollenäs .
Kellers Nybølle	Källs-Nöbbelöv	Mandsnavnet Kældor + Nybølle	Nøbølle Kiellers Nybølle (1651) Kellers Nybølle (1559) Keldersnybøle (1352)	Sogn/landsby	
Skrevlinge	N. Skrävlinge	Måske af et bæknavn <i>Skræpil</i> - ”den skrabende”.	Skeblinge Skrablinge (1671) Skræfflinge (1574) Skrablinge (1570) Skræplingi (1250)	Sogn/landsby	I 1885 bestemtes at et ”Norra” skulle tilføjes for at skelne mellem denne og Øster og Vester Skrevlinge i Oxie herred.
Øster Karleby	Ö. Karaby Östra Carleby (1713)	Karl + by	Øster Karlebye Karlebye (1651) Østre Karleby (1570) Karlæbui (1085/1123)	Sogn/landsby	I-et i Karleby synes at være forsvundet på svensk i midten af 1700- tallet.
Ask	Ask	Trænavnet ask	Aske Ask (1285)	Sogn/landsby	På dansk synes formen at have vekslet mellem Ask og Aske.
Ask Mølle	Askamölla		Asch Mølle (1660)		

			Acsk Mølle (1658)		
Røstange	Röstånga	Muligvis ordet ”rift” som terrænbetegnelse eller ”ræv” + tange	Røstange (Jacobsen) Rødstang Reffstange (1651) Røestange (1611) Reffstang (1509)	Sogn/landsby	
Strø	V. Strö	Kan være opkaldt efter et vandløb.	Strøe Strøbye (1651) Onstrøe (1652) Strøe (1612) Othenstrø (1350)	Sogn/landsby	Tilføjelsen ”Vestra” kom først på I 1886, for at kunne skelne de skånske ”Strø”er fra hinanden. På dansk syntes man I stedet at have foretrukket et On- foran (dvs. Onsø herreds Strø).
Gullerup	Gullarp	Mandsnavnet Gulli + torpe	Gulerup Gullerup (1651) Gullerup (1503)	Sogn/landsby	
Knudstrup	Knutstorp		Knudstrup (Jacobsen) Knudstrup	Herregård	Tyge Brahes fødested
Eriksholm	Eriksholm (indtil 1770) Trolleholm (fra 1770)	Opkaldt efter Tage Thotts afdøde bror Erik.	Erichsholm (Jacobsen) Erichsholm erix holm (1538)	Herregård	Opført af Tage Ottesen Thott i 1538.
Rønneholm	Rönneholm	Opkaldt efter Røgne å + holm.	Rønneholm (Jacobsen) Rønneholm Rønneholm (1657) Ryneholm (1548)	Herregård	
Røgnemølle	Rönnemölla Röigne mölla (1662)	Åen Røgne + mølle	Røgne mølle (1612) Røgne mølle (1602)	Landsby	
Tikmandtorp	Teckomatorp	Muligvis mandsnavnet Tidkumi + torp	Tichmandtorp (1651) Tickematorp (1614) Tickmantorp (1591) Tickemandtztorp (1574)	Landsby	De ældstedialektoptegnelse har ”Tikmatorp”
Marieholm	Marieholm	Stationsby opkaldt efter en gård.		Landsby	
Nørrehvedinge	Norrvidinge	Måske af et sønavn ”Hvitingr”.	Nørhuedinge (Jacobsen) Nøre Huedinge (1651) Nørre Huidinge (1611) Hwitingy Nørre (1256)	Landsby	Hørte før 1937 til Harriager herred.
Bollemølle	Bollamöllan	Bål (grov planke)	Bolle mølle (1658) Bølle mølle (1624)	Landsby	Muligvis kan dette være en søstermølle til Stokkemøllen. De kan have taget del i en fælles produktion (se Isaksson, 1980)
Stokkemøllen	Stockamöllan Stockamöllan (1754)	Stok (bjælke)	Stochemøllen (1664) Bøgerup mølle (1627)	Landsby	Hvis Bollemølle og Stokkemølle på en eller anden måde har en fælles ophav kan stednavnet

					sagtens have eksisteret før 1658, i det mindste i folkemunde. Den danskklingende form Stochemøllen findes i en svensk kirkebog, men på det tidspunkt var mange præster stadig dansksindede, hvorfor staveformen her opfattes dansk.
Hasle	Hassle	Hasselskov	Hasleby (1640) Hasle (1491) Haszle (1351)	Landsby	
Haslebro	Hasslebro	En udflytning fra Hasle	Hassle bro (Jacobsen) Haslebro (1503)	Landsby	
Kverlev	Kvärlöv	Muligvis mandsnavnet Kvæthar + lev	Querlou (1651) Quærløff (1616) Cvædeløff (1522)	Landsby	
Allerup	Allarp	Mandsnavnet Alli + torpe	Alleruph (1651) Allerup (1525)	Landsby	
Borup	Boarp	Mandsnavnet Bovi + torpe	Boruph (1651) Boerup (1524)	Landsby	
Lille Hjortørød	Lilla Hjortaröd	Hjort (muligvis som navn) + rød	Lille Hiortørød (1651) Lille Hiorthørød (1572)	Landsby	
Store Hjortørød	Stora Hjortaröd		Store Hiortørød (1651) Store Hiorthørød (1572)	Landsby	
Ørød	Øröd	Ore + rød	Ørød (1651) Ørødt (1624)	Landsby	
Slettekulde	Slättekull	Slette + kulde (top)	Slettekulde (1651)	Landsby	
Sonnerup	Sonarp	Mandsnavnet Sone + torpe	Sonnerup (1651) Sonnerup (1503)	Landsby	
Vindfelde	Vindfälle	Området med træer fældet/væltet af vinden	Winfelde (1651) Vindfelde (1640) Viinfelle (1570)	Landsby	
Beringe	Bäringe	Bjerg + inge	Beringe (1651)	Landsby	
Bøgerup	Bögerup	Bøg + torpe	Bøggeruph (1651) Bøgerup (1624)	Landsby	
Egerød	Ekeröd	Eg + rød	Egerød (1651) Egerødt (1612)	Landsby	
Gunderød	Gunnaröd	Mandsnavnet Gunni + rød	Gunderød (1651) Gunderødt (1580)	Landsby	
Nørre Hultserød	Norra Hultseröd	Muligvis af holm + rød	Nørre Hultzerød (1651) Nørre Huldserødt (1613) Norre Hølsrød (1570) Holmsrydh (1499)	Landsby	
Sønder Hultserød	Södra Hultsröd		Sønderhullserødt (1634) Synder Hulsit (1611)	Landsby	Den søndre udgave Hultserød
Killerød	Killeröd	Kilde + rød	Killerødt (1624)	Landsby	
Strørød	Ströröd	Em udflytning af landsbyen Strø	Strørød (1651) Strørød (1624)	Landsby	

Torup	Toarp	Mandsnavnet	Thoeruph (1651)	Landsby	
Verslet	Värslätt	Vejr + stette	Werslet (1624) Verslet (1522)	Landsby	
Hemmingsbjerg	Hemmingsberga	Mandsnavnet Hemming + bjerg	Hemmings bierig (1651) Hemmings bierg (1624) Hemmings Biergh (1612) Hemmingsbiergh (1602)	Landsby	Udtales i ældre dialekt <i>himesbjer</i> . I yngre dialekt <i>himesbarja</i> . Et eksempel på den sproglige forsvenskning.
Hjelmerød	Hjälmaröd	Hjelm (i en eller anden betydning) + rød	Hielmerød (1651) Hielmerød (1624) Hiælmerydh (1522)	Landsby	
Kjerstrup	Kärrstorp	Mandsnavnet Kier + torp	Kierstruph (1651) Kierstrup (1624) Kierstrup (1570) Kersthorp (1522)	Landsby	
Laverød	Lavröd Lafwerödh (1713)	Mandsnavnet Laghi + rød	Laoerød (1624)	Landsby	
<i>Lysekuld</i>	Ljusekullen	Kulden (bakken) ved bækken Ljuse	Liusekuld (1651) Liuszekuldt (1624)	Landsby	Muligvis ville forleddet <i>ljuse-</i> fremfor <i>lyse-</i> have eksisteret i vor tid på dansk.
Langerød	Långaröd	Uvist + rød	Langered (1651) Langerød (1580)	Landsby	
Pinkermølle	Pingmöllan ell. Pinkaremöllan		Pinckermølle (1624) Pinckere Mølle (1602)	Landsby	
Rye	Rya	Rydning	Rye (1651) Rye (1570)	Landsby	
Skær	Skär	skærv	Schier (1651) Schier (1611) Skarf (1402)	Landsby	
Ullehus	Ugglehuset	Ulv + hus	Wllehuus (1651)	Landsby	
Ulstrup	Ullstorp		Wlstruph (1651) Ulstrup (1572)	Landsby	
Øslev	Öslöv	Mandsnavnet Øthir + lev	Øsleff (1561) Øsslöff (1611) Øthæslef (o. 1300)	Landsby	
Nørre Hulterup	Norra Hultarp	Holt + torp	Nørrehulterup (1634) Hwltorp (1471)	Landsby	Tolkningen er Isakssons men <i>holt</i> udtaltes ikke <i>hult</i> i Skåne dengang.
Sønder Hulterup	Södra Hultarp		Synder Hulterup (1651) Søndere Hulterup (1612) Søndre Holtorp (1570)	Landsby	
Mogenstrup	Månstorp	Mandsnavnet Mogens + torp	Mogenstrup (1651) Mogenstrup (1574)	Landsby	
Tokkerup	Tockarp	Mandsnavnet Tokki + rup	Thocherup (1651) Tockerup (1612) Tocherup (o. 1510)	Landsby	
Votserød	Våtseröd	Uvist + rød	Wosserød (1651) Votzerødt (1630) Wodtzerödh	Landsby	

Nørre Jurup	Norra Djurup Norra djurup (1784) Jurup (1713)	Muligvis mandsnavnet Iure af iur (vildsvin) + torp	(1573) Kluefueruph (1651) Jyrup (1630) Juerup (1602) Jurup (1570)	Landsby	Et eksempel på en forsvenskning af en misforståelse. Dyr på svensk er <i>djur</i> men udtales (åbenbart også i 1700-tallet) <i>jur</i> .
Sønder Jurup	Södra Djurup		Søndre Jurup By (1671)	Landsby	
Gillesti	Gillestig	Mandsnavnet Gildi + sti	Gillestie (1651) Gildestie (1624) Gilleste (1562)	Landsby	
Hundserød	Hundseröd	Mandsnavnet Hund + rød	Hunserød (1651) Hundsrod (1624) Huntz rydh (1493)	Landsby	
Kloverød	Klåveröd	Klove (kløft) + rød	Klogered (1651) Kløffuerød (1624) Kloberøed (1551)	Landsby	Hørte før 1886 til Nørre Asbo herred
Haagentorp	Håkantorp		Haagentorp (1658)	Landsby	
Kuleryd	Kolaryd Kolaryd (1825) Kullerödhuus (1713)		Killeryhus (1658)	Landsby	
Kværk	Kvärk	Naturnavnet kværk (strube, svælg)	Querchussitt (1658)	Landsby	I en kilde fra o. 1510 men afskrevet 1650 står der "en schouff [--] som kallis Querch".
Rødslev	Röslöv Rydsl (1660) Rödtzlöf (1658)	Af rydsl (rydning)	Rødslöff (1624)	Landsby	Det er ikke noget ægte – lev navn.
Vege	Vega	åkrog	Weggehuset (1657) Vegehuset (1630) Weege (1620)	Landsby	Isaksson mener ikke at navnet har sammenhæng med Vege å.
Gislebjerg	Gissleberga	Af et ånavn <i>gisl</i> + bjerg	Gislebierig (1651) Gislæbjerghe (1445) Gislebergh (1421)	Landsby	
Boesgaard	Bosgården		Boesgaard (1634)	Landsby	
Hostenslev	Håstenslöv	Mandsnavnet hasten + lev	Hostenslöff (1612) Hostenslöff (1522) Hosteslef (1367)	Landsby	
Høgestrup	Högestorp		Høgestrup (1651)	Landsby	
Sibberup	Sibbarp	Mandnavnet Sibbi + rød	Sibberuph (1651) Sibberup (1624) Sibbæthorp (1349)	Landsby	
Blinkerup	Blinkarp		Blincheruph (1651) Blinckerup (1645) Blinnckerup (1574)	Landsby	
Dueskugge	Duveskog	Due + skygge i betydningen hegn.	Dueschuge (1651) Dueskugge (1624) Dueskugge	Landsby	Efterleddet er på svensk i sent 1600-tal blevet omtydet til <i>-skov (-skog)</i> .

Hersnæs	Härsnäs	Nakkekam + næs	Hersnæs (1651) Hersnes (1551)	Landsby	Forleddet er muligvis identisk med det fynske stednavn Hersnap.
Kullema	Kolema	Muligvis af kul + made (eng)	Kullema by (1651) Kullemad (o. 1570) Kollemathe (1472)	Landsby	Tilhørte N. Asbo herred til 1886. I efterleddet synes d'et helt at forsvinde i 1600-tallet.
Nakkerup	Nackarp		Nackeruph (1651) Nackerup (1551)	Landsby	Tilhørte N. Asbo herred til 1887.
Ullerød	Ugglaröd	Ulv + rød	Wllerød (1651) Vllerød (1645) Vglerødt (1602)	Landsby	
Birkerød	Björkeröd	Birk + rød	Biercherød (1651) Birckerød (1624) Birckerød (1581)	Landsby	
Fuglesang	Fåglasång		Fuellesang (1622)	Landsby	
Hjortsås	Hjortsås	Hjort + ås	Hiorshaas (1651) Hiordsaaesz (1624) Hyortzaas (1422)	Landsby	
Prangstrup	Prångstorp		Prangstrup (1651)	Landsby	
	Brillesö	Muligvis af bredelse + ø	Broelsøemae (o. 1510)	Landsby	Oprindeligt en ø i Røgne å. Blandt de ældre dialektoptegnelser findes <i>Breelsø</i> .
Evnerød	Ämnaröd		Effnerød (1651) Effnerødt (1602) Æfnaryd (o. 1200)	Landsby	
Ravnstrup	Ramstorp		Raffnstrup (1621)	Landsby	
Skellerød	Skällaröd		Schiellerød (1561) Schielderød (1624)	Landsby	
Asmundtorp	Asmundtorp	Mandsnavnet Asmund + torp	As(s)mindtorp (1651) Asmandtorp (1634) Asmundtrup (1624) Asmindtorpp (o. 1570)	Landsby	
Gørmindtorp	Görmundtorp	Mandsnavnet Germund + torp	Gjørmindtorp (1651) Giermandtrup (1624) Giødmandtorp (1612) Giødmandthorph (1602)	Landsby	Udtales lokalt <i>jörmentorp</i> .
Sillerup	Selarp		Sillerup (1651) Sillerup (1612) Sillerup (1545)	Landsby	
Staberup	Stabbarp		Staberup (1651) Staberup (1612) Staberup broe (1545)	Landsby	

Litteratur: Stig Isaksson, *Skånes Ortnamn, serie A bebyggelsenamn, del 14 Onsjö härad*, Lund, 1980

Harriager herred

Harriager	Harjager	hård + ager	Harriager HarieAggers Herridt (1651) Haragersherred (1523) Hartagreherit (1285)	Herred	Samme navn som landsbyerne Store og lille Harrie.
V. Sallerup	V. Sallerup	mandsnavnet Saxulf + torpe	Sallerup Salderup (1559) Saxulstorp (1201)	Sogn/landsby	
Remmerlev	Remmarlöv	mandsnavnet Rothmar + lev	Rinnersleff Remmerløff (1649) Ruthmerlef (1346)	Sogn/landsby	
Store Harrie	St. Harrie	hård + ager	Harriager Store Harrie (Jacobsen) Store Harager (1524) Harthaghra (1396) Harthakræ (1310)	Sogn/landsby	
Virke	Virka	virke (befæstning) + høj	Wircke Wirkøghe (1358) Wirckye (1348)	Sogn/landsby	
Lille Harrie	L. Harrie	hård + ager	L. Harriager Lille Harrie (Jacobsen) Lille harieAgger (1651) Haragher lille (1504) Harthakar litlæ (1343)	Sogn/landsby	
Sønderhvidinge	Södervidinge	Sønder + hvid + inge	S. Hviding Synderhwidinge (1368)	Sogn/landsby	
Dagstrup	Dagstorp	mandsnavnet Dagh + torpe	Daxstrup Dagstrup (1620) Dausthorp (1256)	Sogn/landsby	
Karleby	V. Karaby	Karl + by	Carlebye Karlabby (1120)	Sogn/landsby	L'et forsvandt da Skåne blev svensk, og er også forsvundet i udtalen idag.
Saxtrup	Saxtorp	tilnavnet sax + torpe	Saxstrup Saxtrup (Jacobsen) Saxstrup (1590) Saxtorp (1274)	Sogn/landsby	
Køvlinge	Kävlinge	Kyv (rund top) + inge	Kiøblinge Kiøfflinge (Jacobsen) Kiøflinge (1657) Kyflingi (1120)	Sogn/landsby, kommune	
Høje	Hög	høj	Høye Høye (1524) Høgh (1286)	Sogn/landsby	Udtales <i>høj</i> på lokalt.
Barsebæk	Barsebäck	bar (nøgent terræn) (+sø) + bæk	Barsebeck Barsse Beck (1651) Barsæbæc (1250)	Sogn/landsby, herregård	
Barsebækhavn Barsebæksleje	Barsebäckshamn	Tilhørende fiskeleje til Barsebæk.	Barsebechs Leie (1626)		Havn blev efterled da der opførtes en jernbanestation.
Hoftrup	Hoftrup	mandsnavnet Horta + torpe	Houfftrup Houfftrup (1574) horto thorp (o.	Sogn/landsby	

Løddekøbinge	Löddekopinge	lud (vandplanter) + købing	1150) Lydekiøbing Luddekøpinge (1334)	Birk	Har navn efter Lødde å, stavet både Lødde, Løde og Lydde(aa) før 1658.
Ellinge	Ellinge	træet el	Ellinge Ellinge (1333)	Herregård	
Eslev	Eslöv	mandsnavnet Æsir (åsboen) + lev	Esløff (1624)	By, kommune	Eslev ligger ved en lille ås. Byen er idag en stor stationsby.
Ørtofte	Örtofta	ør + tofte	Ørtofte (1475) Ertæfte (1123)	Landsby	
Veggerup	Väggarp	mandsnavnet Wegge + torpe	Weggerup (1626) Wäggæthorp (1346) Wygethorp (1283)	Landsby	Den kendte Skånelandsforkæmper, Malmøpræsten Karl- Erik Weggerup har taget navn efter denne sin fødeby.
Døsie	Dösjö	Af <i>Dysia</i> som er et gammelt vanddragsnavn på Lilleå.	Dysiaefal (o. 1300) Døsie fal (1600t)	Landsby	Sorø klostres årbog fra o. 1300 nævner stedet <i>Dysiaefal</i> for slaget mellem kong Valdemar og den skånske bondehær. Begge danske navne er 1600-tals afskrifter.
Døsiebro	Dösjebro Dösjöbro (1952) Dösjebro (1864)	Døsie + bro	Dysiam pontem (Saxo o. 1200)	Landsby	I 1800-tallet kom efterleddet bro til som bebyggelsesnavn på en stationsby.
Aalstrup	Ålstorp		Aalstrup (1655) Aalstrup (1570) Alsthorp (1234)	Landsby	

Litteratur: Göran Hallberg, *Skånes Ortnamn, serie A bebyggelsenamn, del 7 Harjager härad och Eslövs stad*, Lund, 1979

Fers herred

Fers	Färs		Fers	Herred	
Vestersted	Västerstad		V. Vesterstad	Sogn/landsby	Et eksempel på at efterleddet næsten konsekvent stavedes –stad også før 1658.
Østerby	Östraby	En udflytning fra Vestersted.	Øster Vesterstad Østerbye (1657) Østerby (1601)	Sogn/landsby	Navneskifte
Langerød	Långaröd		Langered Langerød (1657) Langeryd (1145)	Sogn/Landsby	
Frenninge	Fränninge		Frenninge	Sogn/landsby	
Valsø	Vollsjö		Malsø Walsøe (1657)	Sogn/landsby	Berntsen har stavet navnet forkert.
Løvested	Lövestad	Løth (skum, fråde) + sted	Løffvestad Løffuested (1657) Løthestatha (1367)	Sogn/landsby	Synes at have lige mange stavemåder på -sted og –stad på dansk i 1600-tallet.
Ilstrup	Ilstorp		Ilstrup	Sogn/landsby	
Birke	Björka		Bircke	Sogn/landsby	
	Vomb		Wom	Sogn/landsby	
			Skartorfft	Sogn/landsby	
Søvde	Sövde		Søuffde	Sogn/landsby, herregård	
Aasum	S. Åsum		Aasum	Sogn/landsby	
Kerstrup	Kärrstorp		Kierstrup	Sogn/landsby	
Vandsted	Vanstad		Vandstad	Sogn/landsby	

Rødinge	Tolänge Rödinge		Toulange Rødinge	Sogn/landsby Sogn/landsby	
	Ramsåsa		Rams Aa	Sogn/landsby	
Øved	Öved		Øffved	Sogn/landsby	
Brandsted	Brandstad		Brandstad	Sogn/landsby	
Bjerrød	Bjærröd	Bjerg + rød	Bierød (Husman) Bierrøed (1657) Bierødt (1601) Birith (1363)	Landsby	
Bjerrøds Ladegård	Bjärsjölagård Bjerrøds ladugård (1881) Bieretz Ladegård (1690)	Bjerrøds ladegård	Bierrødgaard (1643)	Landsby/gård	Forgængerens var Beritsholm.
Beritsholm	Beritsholm		Birridzholm (1624) Beridtzholm (1563) Biritzholm (1363)	Gård, nu ruin	
			Valsøgaard	Herregård	
Tullesbo	Tullesbo		Tullisboe	Herregård	
			Liunestad	Herregård	
Øvedskloster	Övedskloster		Øffvits Clost.	Herregård	
			Vandstadtorp	Herregård	
			Svansøgaard	Herregård	
Sjøbo	Sjöbo		Siøboe (1640) Søbo (1502)	By, kommune	

SOFI ortnavnsregistret

Villand herred

Villand	Villand		Willand	Herred	
Aahus	Åhus		Aahus Aahus (Jacobsen)	Sogn/by, tidl. købstad	
Raabelev	Råbelöv		Raabeleff	Sogn/landsby, herregård	
Fjelkested	Fjälkestad		Fielkestad	Sogn/landsby	
Østerslev	Österslöv		Østersleff	Sogn/landsby	
Kieby	Kiaby		Kiebye	Sogn/landsby	
Lyngby	Ljungby		Lyngbye	Sogn/landsby	
Opmand	Oppmanna		Opmand Opmand (1657)	Sogn/landsby	
Vange	Vånga		Wange	Sogn/landsby	
Gemsø	Jämshög		Giemse	Sogn/landsby	
Rinkeby	Rinkaby		Rinckebye	Sogn/landsby	
Nesum	Näsum		Nesumb Nesum (1653) Nesum (1574) Næsyom (1379)	Sogn/landsby	
Viby	Viby		Wybye	Sogn/landsby	
Ivetofte	Ivetofta		Ifvetofft	Sogn/landsby	
Ivø	Ivø		Ifvøe	Sogn/ø	
Guelev	Gualöv		Guleff Gueleff (1657)	Sogn/landsby	
Noseby	Nosaby		Nossebye Noseby (1657)	Sogn/landsby	
Aarup	Årup		Aarup (1639) Aarup (1584)	Landsby	
Aarupgård	Årups gård		Aarupgaard	Herregård	
Karsholm	Karsholm		Karsholm	Herregård	
Lyngbygård			Lyngbygaard	Herregård	
Bækkeskov	Bäckaskog		Beckeskov	Herregård	
Hammergård	Hammarsgård		Hamergaard Hammergaard (1624)	Herregård	

Bromølle	Bromölla		Broemølle (1646) Bromølle (1587) Bromølle (1460)	By	
Raaby	Råby		Raabye (1656) Raabye (1552) Raby (1434)	Landsby	
Nymølle	Nymölla		Nymølle (1646) Nye mølle (1584)	Landsby	
Edenryd	Edenryd		Eddenrye (1657) Edenrye (1652) Ietneryth (1434)	Landsby	
Vallø	Valje		Walløe (1650) Walløe (1616) Wallie (1611)		
Balsby	Balsby		Balsby (1657)	Landsby	
Arkilstrup	Arkelstorp		Arckildstrup (1657) Arkilstrup (1611) Archilstorp (1569)	Landsby	
Hammersø	Hammarsjön			Sø	
	Ryssberget			Højdedrag	

SOFI ortnavnsregistret

Albo herred

Albo	Albo		Alboe	Herred	
			Hindebye	Sogn/landsby	
Anderum	Andrarum		Anderom Anderum (1651) Anderum (1559) Andretharum (1350)	Sogn/landsby	
Ravlunde	Ravlunda		Raulund	Sogn/landsby	
Rørum	Rörum		Rørumb	Sogn/landsby	
Ellerød	Eljaröd	Muligvis en form at trænavnet el. I SOFIs etymologiliste afvises det, at forleddet kan have med dyret elg at gøre, fordi man i så fald skulle have forventet -gh- for -i- i de ældste former.	Ellerød Ellierød (1655) Ellerød (1644) Ellærød (1491) Eliæryth (1304)	Sogn/landsby	Det skal bemærkes at ”i”-et forsvinder i middelalderen men restitueres omkring 1650 i et vist omfang på dansk igen. Bengt Pamp blev i <i>Skånsk Fremtid</i> 16 (1996) kritiseret for i sit værk <i>Ortnamn i Skåne</i> (1983) at have påstået, at stednavnet skyldtes elge. Pamp tog til genmæle i <i>Skånsk Fremtid</i> 17 (1996), hvor han gentog sin påstand.
Brøserup	Brösarp		Brøsserup	Sogn/landsby	
Sønder Melby	S. Mellby		Meelbye	Sogn/landsby	
Sankt Oluf	S:t Olof		S. Oluff	Sogn/landsby, herregård	
Fultofte	Fågeltofta		Fulstofft	Sogn/landsby	
			Søstrupgaard	Herregård	
			Esperedgaard	Herregård	
			Torupgaard	Herregård	
	Svinaberga		Svinberggaard	Herregård	
Kronevoldgård	Kronovall		Cronewoldgaard	Herregård	
Kivig	Kivik			Landsby	
Verke å	Verkaån	Værk + å	Andrupsverk (Husman) Allaum werck	Å	Åen passerer Alunbruget ved Anderum som tidligere

			(Meyer)		kaldtes Verket. Det blev oprettet 1637. Et andet navn på åen er Halle å.
Halle å	Hallaån	Hal (stor sten/klippe)	Hallæ Mølle (1491)		

SOFI ortnamnsregistret

Gers herred

Christianstad	Kristianstad	Christian IV + stad	Christianstad	Købstad, kommune	
Gers	Gärds		Gerss	Herred	
Maglehjem	Maglehem		Maglehjemb	Sogn/landsby	
Hørrød	Hörröd		Hørred	Sogn/landsby	
Vidskövle	Vittskövle		Widsköfle	Sogn/landsby, herregård	
Dejbjerg	Degeberga		Dey Bierg	Sogn/landsby	
Sønderslev	Östra Sönnarslöv		Søndersleff	Sogn/landsby	Dansk navn i svensk stavning. Tilføjelsen ”Östra” er kommet til omkring 1909.
Everød	Everöd		Effverød	Sogn/landsby	
Huerød	Huaröd		Hverød Huerød (1655)	Sogn/landsby	Berntsen har tolket u’et forkert som et ”v”.
V. Vram			Vest. Wramb	Sogn/landsby	
Espholt	Äsphult		Espholt Espholt (1657) Espolt (1655)	Sogn/landsby	h’et forsvandt stort set i de danske stavemåder i 1600-tallet. Å’et dukkede først op på svensk i 1900-tallet.
Linderød	Linderöd		Lindered	Sogn/landsby	
Træne	Träne		Træne	Sogn/landsby	
Dyrød	Djurröd		Dyrød	Sogn/landsby	
Væ	Vä		Wehæ/Wæ Wæ (Jacobsen) Wæ (1657) Wæ (1170)	Sogn/landsby, tidl. købstad	
Aasum	N. Åsum		Aasumb	Sogn/landsby	
Skiberslev	Skepparslöv		Skibersleff	Sogn/landsby	
Købinge	Gärds-Köpinge		Kiöbing Kiöbinge (1657)	Sogn/landsby	Tilføjelsen ”Gärds” er en nyere svensk opfindelse.
Yndsjø	Yngsjö		Inscio (1135)	Landsby/Sommerhusområde	
Tollerup	Tollarp		Tollerup (1658) Tollerup (1583) Tolletorp (1377)	Landsby	
Aasum	Norra Åsum				”Norra” er en svensk opfindelse for at skelne fra Aasum i Fers herred.
			Falckestrupgaard	Herregård	
Ovesholm	Ovesholm		Ovitsholm	Herregård/Landsby	
Lillø	Lillö		Lilløe	Herregård	
Udderup	Uddarp		Udderup	Herregård	
Maltesholm	Maltesholm		Maltisholm	Herregård	
	Ugerup		Uggerup	Herregård	
Helge å	Helge å		Helge aae (Jacobsen)	Å	
	Vramsån			Å	

SOFI ortnamnsregistret

Vester Gønge herred

Vester Gønge	Västra Göinge	Mandsnavnet Gudhir + bo	Vest. Gønge Guthisbo (1085)	Herred	
Visseltofte	Visseltofta		Widtsletofft	Sogn/landsby	
Verum	Verum		Werumb	Sogn/landsby	
Farstrup	Farstorp		Farstrup	Sogn/landsby	
Sandby	N. Sandby		Sandbye	Sogn/landsby	
Gumløse	Gumlösa		Gumbløse	Sogn/landsby	
Sørby	Sörby		Sørbye	Sogn/landsby	
Vinslev	Vinslöv		Winsleff	Sogn/landsby	
Ønsted	Önnestad		Onnestad/Ønsted Ønsted/Ønnested (Jacobsen)	Sogn/landsby	
Nevlinge	Nävlinge		Neflinge	Sogn/landsby	
	Ignaberga		Eignebjerg	Sogn/landsby	
Vandkive	Vankiva		Wandskiff Wandkiffue (1655) Wandkifwe (1509)	Sogn/landsby, herregaard	
Stoby	Stoby		Stoubye	Sogn/landsby	
Aagerup	N. Åkarp		Aagerup	Sogn/landsby	
Vidsjø	Vittsjö		Widssjø	Sogn/landsby	
Røge	Röke		Røge Røge (1657) Røge (1503)	Sogn/landsby	
Hørrie	Hörja		Hørrie Hørrie (Jaksobsen)	Sogn/landsby	
Finie	Finja		Fennie Finie (1657) Finnie (1613) Fenie (1514)	Sogn/landsby	
Torup	Västra Torup		Tørup	Sogn/landsby	Tilføjelsen "Västra" er kommet til i svensk tid.
Matterød	Matteröd		Matterød	Sogn/landsby	
	Brönnestad		Brønestad	Sogn/landsby	
Melby	N. Mellby		Mellbye	Sogn/landsby	
Heglinge	Häglinge		Heglinge	Sogn/landsby	
Tjørnerup	Tjörnarup		Tjørnerup	Sogn/landsby	
Emmerljunge	Emmaljunga	Synes opkaldt efter et vandløb i nærheden + lyng	Emmerliunge (1655) Emmerliunge (1626) Emmelinug (1583)		Formen liunge (lyng) er helt dominerende på dansk før 1658.
Birkebjerg	Björkeberga		Bierckeberg	Herregård	
	Sinclairsholm		Sinclarsholm	Herregård	
Hovdalegård	Hovdala		Hofdalegaard Hoffdale (Jacobsen)	Herregård	
	Skeinge		Skiengegaard	Herregård	
			Orretorp	Herregård	
			Magløe	Herregård	
			Sandbygaard	Herregård	
	Ljungarum		Liungerum	Herregård	
Hesselholm	Hässleholm	Trænavnet hassel + holm	Hesleholmgaard* (Meyer) Hesselholm (1646) Heselholm (1590) Hesleholm (1563)	By, kommune	På jysk siger man stadig <i>hæssel</i> . Hessel-forekommer mere end et halvt hundrede gange i vestensundske stednavne.
Tyringe	Tyringe		Tyringe (1657) Tyringe (1530)	Landsby	
Tormestrup	Tormestorp		Tormestrop (1657)	Landsby	
Sjørød	Sjöröd		Siørød (1658) Siørød (1626) Siørrød (1596)	Landsby	

Ballenslev	Ballingslöv		Sorod (1377) Ballensleff (1657)		
Søsdale	Sösdala		Søsdahle (1657) Søsdalle (1618) Søstale (1577)		
Malle	Mala	Mal	Malle (1657) Maale (1657) Maalle (1646) Malle (1585) Malum (1155)		
Bjernum	Bjärnum		Biernum (1657) Biernum (1584)		
Broslet	Broslätt		Broslet (1657)		
Finie sø	Finjasjön		Finnie siøe (Jacobsen)		
Lur	Lur	Måske af lugh/løgh (vand,bad)	Luer, Luure (1579- 80) Lugher (1241)	Landsby	
Lursø	Lursjön		Lughursio (o. 1211- 25)	Sø	
Ørsø	Örsjön Örssiöö (1693)	Ør (grus) + sø		Sø	Ingen optegnelser findes på dansk.

SOFI ortnavnsregistret + DSÅ

Øster Gønge herred

Øster Gønge	Östra Göinge		Øster Giøng	Herred, kommune	
Glimager	Glimåkra		Glimager	Sogn/landsby	
Ørkened	Örkened		Ørckned	Sogn/landsby	
Ousby	Osby	Os (åmunding) + by	Oessbye (Jacobsen) Aussbye Oussbye (Meyer) Ousby (1657) Oesby (1182)	Sogn/landsby, kommune	På dansk har de tidligste kilder <i>O-</i> eller <i>Oe-</i> men i 1600-tallet bruges næsten kun <i>Ou-</i> . Måske er lokal lydlig udvikling har spillet ind?
Løsholt	Loshult	Lo/lor kan være fra navnet på den nærliggende Lørsø + et senere påført holt	Løssholte Loessholdt* (Meyer) Losholt (1657) Loesholt (1653) Lousholdt (1583)	Sogn/landsby	
Broby	Broby		Broebye	Sogn/landsby	
Emmislev	Emmislöv		Emmitsleff	Sogn/landsby	
Hestvede	Hästveda		Hestvede Hestuede (1657) Hestwite (1145)	Sogn/landsby	
Hjersås	Hjärsås	Muligvis hjort + ås	Hieraas Hiersaas (1658) Hiertzaass (1390)	Sogn/landsby	
Knislinge	Knislinge		Knisslinge	Sogn/landsby	
Kviinge	Kviinge		Qvindinge Quiinge (1657) Quithinge (1367)	Sogn/landsby	
Gryde	Gryt		Gryde	Sogn/landsby	
Ferlev	Färlöv		Ferløff Ferløff (Jacobsen)	Sogn/landsby	
Strø	N. Strö		Strøe	Sogn/landsby	
Aareslev	Åraslöv		Aarissleff	Sogn/landsby	
	Bivaröd		Bieweredgaard	Herregård	
Ferlevsholm			Ferløffsholm	Herregård	
Hanneskov	Hanaskog		Hanneskow Hanneskou (1555) Hanneskow (1524) In Hanaescogh (1344)	Herregård	

			Aarissleffgaard	Herregård	
Vandåsgård	Vanås gård		Wand Aasgaard Vandaassgaard (1524)	Herregård	
Vandaas	Vanås		Vandaas (1643) Wandaas (1510) Vanaas (1412)	Landsby	
Lønsbo	Lönsboda		Lønsboe (1658) Lønsboe (1639) Lønsboo (1584)	Landsby	Efterleddet er aldrig blevet stavet med d på dansk.
Sebeholt	Sibbhult		Sibeholdt (1651) Sebeholt (1649) Sibbeholt (1630) Sebbholt (1583)	Landsby	Sebeholt forekommer flest gange på dansk.
Tosbro	Torsebro		Tosbromølle (1655) Tosbro (1650) Tossebro (1609)	Landsby	
Immel	Immeln Immel siö	Sønnavnet er muligvis beslægtet med <i>em</i> .	Imell (1624) Immeløf og Been søer (1614)	Landsby/Sø	Byen er en nyere stationsby opkaldt efter søen.
Østenå	Östanå	Østen + å		Landsby	
Vinde	Vinnö		Winde (1658) Winge (1651)	Landsby	
Killebo	Killeboda		Killeboe (1655) Kiilleboe (1573)	Landsby	
Killebjerg	Killeberg	Samme forled som i Killebo.		Landsby	
Høgøen	Hökön		Høgøen (1658) Høgøen (1617) Høyeøe (1557) Høgaøen (1555)	Landsby	
Tydinge sø	Tydingen	Måske har søen oprindeligt heddet Thything (noget tudende)	Tydinge (1570) Thydinge (1514)	Landsby/sø	

SOFI ortnavnsregistret + DSÅ

Lugude herred

Lugude			Lugude Lugude (Jacobsen)	Herred	Betydningen har været omdiskuteret. Ejder tolker navnet som lud + gyde, og kan være oprindelig betegnelse for den dalsænkning som Raa å løber i.
Helsingborg	Helsingborg	Helsing (indbyggere ved Øresunds "hals") + borg	Helsingborg	Købstad	Stavedes med ä på svensk fra 1906-71.
Højenæs		Høj + næs	Høyenees (1656) Høienes Fiskeleier (121) Høgenes (1551) Høyenæss (1488)		
Vellev	Välluv	Mandsnavnet Withi + lev	Welløe Welløff (1651) Wæthløf (1390)	Sogn/landsby	Husman skriver det <i>Welbif</i> .
Rous	Raus	Ånavnet Ra (se Raa) + os (åmunding)	Rous (Jacobsen) Rous Røuffs (1655) Raas (1651) Rous (1570) Rawss (1522)	Sogn/landsby	

Baarslev	Bårslöv	Mandsnavnet Bare + lev	Raaoz (1355) Baarsløff (Jacobsen) Baarslev Borsleff (1651) Baarsløff (1570) Bareslefh (o. 1200)	Sogn/landsby	Husman skriver det <i>Baersbif</i> .
Fjerrested	Fjärestad Fjerrestad (1928)	Fjere (overskyttet strandmark) + sted	Fierrestad (Jacobsen) Fierrestad Fierrested (1651) Fyarestatha (1341)	Sogn/landsby	Efterleddet –sted og –stad findes ligeligt fordelt i de danske kilder. Den officielle nusvenske stavning blev fastslået i 1928.
Katterup	Kattarp	Mandsnavnet Kati + torp	Katrup Katterup (1635) Kattrup (1582) Katterop (1525) Katathorp (o. 1234)	Sogn/landsby	Der findes et tilsvarende vestensundsk stednavn Kattrup.
Frillested	Frillestad	Mandsnavnet Frithlef + sted	Frillestad Frillestad (1651) Frillsted (1590) Frellested (1510)	Sogn/landsby	Efterleddet –sted og –stad findes ligeligt fordelt i de danske kilder.
Otterup	Ottarp	Mandsnavnet Otte + torp	Otterup Ootrup (1651) Otterup (1583) Othæthorp (1351)	Sogn/landsby	
Egby	Ekeby	Eg + by	Egbye Eghbye (1369) Hægby (1351)	Sogn/landsby	Muligvis har Husman denne som <i>Fegby</i> på sit kort.
Heslunde	Hässlunda	Hassel + lund	Hesslunde Heslunde (1651) Heslundhe (1471)	Sogn/landsby	
Bjuv	Bjuv	Formodentlig opkaldt efter noget terræn eller en å, som er ”bøjet”.	Byff Biuff (1651) Biuff (1570) Biu (1524)	Sogn/landsby	
Mørup	Mörarp	Myr (mose) + torp	Mørerup Mørup (1658) Mørup (1524) Myruthorp (o. 1200)	Sogn/landsby	Vistnok samme stednavn som I det sjællandske Mørdrup.
Strøvelstrup	Strövelstorp		Ströbelstr.	Sogn/landsby	Dansk klusilsvækkelse at b bliver til v. I 1889 overflyttedes den del af sognet som lå i Lugude til Nørre Aasbo.
Krop	Kropp	Oprindeligt navnet på den høj, hvor kirken ligger.	Crop (Jacobsen) Krop Krop (1567)	Sogn/landsby	
Fleninge	Fleninge	Flen (bar, nøgen) + inge	Fleeninge (Jacobsen) Flemminge Fleninge (1624) Flininge (1487)	Sogn/landsby	
Nørre Vram	N. Vram	Vrå (bugte) + um	Wramb Nørrevram (1651) Wram (1345)	½ sogn/landsby	Sognet har været splittet mellem Lugede og Sønder Aasbo herreder.
Vesby	Väsby	Vest + by	Wessbye Wessbye (1651) Wesby (1492) Väsby (1418)	Sogn/landsby	
Halmsted	Halmstad	Se Sørensen (Sted)	Halmstad Halmbsted (1651) Halmsted (1550)	Sogn/landsby	

Alrum	Allerum	Trænavnet al/el + rum	Alrum Almstathæ (1351) Alrom (1651) Alrum (1624) Aalrum (1390)	Sogn/landsby	Der findes også et Alrum i Jylland.
Brøndby	Brunnby	Brønd + by	Brøndbye Bryndbye (1651) Brøndby (1570) Brundbye (1341)	Sogn/landsby	
Jonstrup	Jonstorp	Mandsnavnet Jon + holt	Jonstrup Joenstrup (1651) Ionstrup (1528) Ionstorp (1361)	Sogn/landsby	
Farholt	Farhult	Fager + holt	Farholt Farholt (1643) Faurolt (1524)	Sogn/landsby	
Vellinge	Välinge	Wæthil (vad) + inge	Wælinge (Jacobsen) Wellinge Wellinng (1635)	Sogn/landsby	Byen har også båret navnet Kirke Wellinge – måske for at skelne fra Udvellinge.
Udvellinge	Utvälinge	En by som ligger længere <i>ude</i> end Vellinge.	Wduellinge (1635) Wdt Wellinge (1529)		
Kvistofte	Kvistofta		Qvistofte Qvisstoffte (Jacobsen)	½ sogn/landsby	
Ingelstred	Ingelstråde	Mandsnavnet Ingiald + rød			
Rosendal	Rosendal		Rosendal Rosendal (Jacobsen)	Herregård	
Gundestrup	Gunnarstorp		Gundstrup (Husman) Gundestrup	Herregård	
Billesholm	Billesholm		Billisholm	Herregård	
Gedsholm	Gedsholm	Af slægtsnavnet Ged	Gedssholm Geedzholm (1552)	Herregård	
Krapperup	Krapperup		Krapperup (Jacobsen)	Herregård	
Røgle	Røgle	Langstrakt, lav højning	Røgle	Herregård, by	
Duege	Duveke		Duege	Herregård	
Vegeholm	Vegeholm	En holm i Vege å	Wegholm Wegeholm (1657) Wegholmb (1640)	Herregård	
			Sirkiøbing	Herregård	Samme navn som i Sirekøbinge by.
Kullen	Kullen		Kullen Kulden (Jacobsen)	Halvø	
Raa	Råå	Opkaldt efter åen med samme navn.	Raae/Raa (Jacobsen) Raa (1635) Raa (1582)	Landsby	Her gik den danske hær i land 1676.
Raa å	Råån	Af Ra (grænsemærke)	Raa (1398)	Å	Danner grænse mellem Lugede og Rønneberg herreder.
Nyhavnsleje	Nyhamnsläge Nyhamnsläge (1825)			Landsby	Blandt dialektoptegnelserne findes <i>nyhanslaje</i> . Ingen optegnlser findes på dansk.
Svinebæk	Svanebäck	Opkaldt efter bækken	Swinebech (Husman) Suinebech (1635) Suinebech (1524)	Landsby	Ændredes 1877 fra Svine- til Svane-.

Mjøholt	Mjöhult	En ”smal” lille skov.	Miøholdt (1651) Myøholt (1522) Myolt (1499)	Landsby	Denne Mjøholt ligger i Alrum sogn. Der findes også en Mjøholt i Farholt sogn, som indtil 1970 hed Potmjøholt
Svalle	Svalluv	Svale		Landsby	
Lerbjerget	Lerberget Läärberget (1729)	Ler + bjerg		Landsby	Der findes ingen optegnelser på dansk, men lokalt udtales navnet <i>lærbjæred</i> .
Vigen	Viken	Vig	Wigen (1656) Wigen (o. 1570)	Landsby	
Domsten	Domsten	Stenen ved Dampeng	Dumsteen (Jacobsen) Domsten (1636) dompsthenn (1575)	Landsby	
Dampeng	Dompäng	Damp + eng	Dampeng (1651) Dampenge (1624) Dampe engen (o. 1570)	Landsby	
Haslerup	Hasslarp		Haslerup (Husman)	Landsby	Navnet er overtaget fra (Gammel) Hasselrup i S. Aasbo herred.
Hitterup	Hittarp hittarup (1691)	Mandsnavnet Hitte + torp		Landsby	Ingen optegnelser findes på dansk.
Høllinge	Hyllinge		Høuliinge (Jacobsen)	Landsby	En udflytning fra Hylstrup
Hølstrup	Hyllstorp	Høl (fordybning) + torp	Hylstrup (1657) Hølstrup (o. 1524)	Landsby	Udtales lokalt <i>hølstorp</i> . Muligvis identisk med <i>Hylstoffte</i> på Husmans kort.
Paarup	Påarp	Mandsnavnet Pa (påfugl) + torp	Paarup (1651) Poerup (o. 1524)	Landsby	
Gantofte	Gantofta	Forleddet er uklart	Gantoffte (1636) Gantoffthe (o. 1524)	Landsby	
Valager	Vallåkra	Val (slette) + ager	Walager (1645)	Landsby	
Oppetune	Oppetuna	Mandsnavnet Uffe måske + tune	Oppetunæ (1390) Offætuun (1361)	Landsby	Hævdes af Ejder sammen med Tune på Hven at være ”de sydligaste utlöparna av den svealändska namntypen”.
Øager	Öåkra	Ejder hævder at forleddet er ”øde” i betydningen ubrugt.	Øager (1651) Øagre (1524)	Landsby	”d” synes tilføjet af svenskerne efter 1658. Det findes ikke på dansk.
Følborne	Filborna	Føl + borg i betydningen indhegning	Følbaarne (Jacobsen) Følborne (1651) Følbørnæ (1499)	Landsby, nu område i Helsingborg	Blandt dialektoptegnelserne findes både <i>fælborna</i> , <i>følborna</i> og <i>filborna</i> .
Graverne	Gravarna	grav	Graffuerne (1621)		Ligger ved Helsingborg
Hestehaven	Hästhagen	Hest + have	Hestehaffuen (1645)		Ligger ved Helsingborg
Rødemølle	Rödamölla		Røemølle (1639) Røde Mølle (1594)		Ligger ved Helsingborg
Senerød	Senderöd	Måske betegnesle på græs + rød	Senrød (1651) Sinerød (1636) Senerød (1503) Senerødh (1469)		Ligger ved Helsingborg
Skabelykke	Skabelycke		Skabelycke (o.1570)		
Stubberup	Stubbarp	Mandsnavnet Stubbi + torp	Stubberup (1651) Stubberup (1624) Stubberup (1524)		Ligger ved Helsingborg. Samme navn som Stubberup i Brøndby

					sogn.
Tinkerup	Tinkarp	Muligvis mandsnavnet Tinke + torp	Tincherup (1651) Tinckerup (1503) Tynckerop (1491)		
Væle	Väla	Vejle, vadested	Wæle (Jacobsen) Wæle (1624) Wæthlæ (1356)	Landsby	
Kingelsted	Kingelstad	Kyndel + sted	Kingelsted (Jacobsen) Kindelsted (1651)	Landsby	
Ramløse	Ramlösa	Ram (fugtig eng) + løse	Ramlösse (Jacobsen) Ramlösse (1651) Ramløosæ (1499)	Landsby	Blandt dialektoptegnelserne findes <i>ramløse</i> . Samme som Ramløse på Sjælland.
Kogerød	Kågeröd	Uvist + rød	Kogerød (1651) Kaagerød (1624) Kaaryth (1351)	Sogn/Landsby	Sthen Jacobsens sogn. Er fra 1400-tallet stavet næsten udelukkende med o på dansk.
Gjørup	Görarp	Mandsnavnet Giorth + torp	Giørerup (1651) Giørup (1635) Giørerup (1573)	Landsby	
Ornekær	Ornakärr	Orne + kær	Ornekier (1635) Ornekier (1552) Orræker (1315)	Landsby	
Poulskøb	Pålsjö	Mandsnavnet Poul + køb	Poelskiøb (1640) Pouelskiøb (1624) Poulskiøb (1584) Pouilskiøff (1503,1560) Pawelskøb (1491)	Landsby	I midten af 1700-tallet begynder stavemåden at skifte fra <i>-k(i)öp</i> til <i>-sjö</i> . Det afspejler formodentlig svenske problemer med den lokale udtale, som efter østdanske regler ville udtales <i>-tjow</i> for <i>-køb</i> .
Gyholt	Gyhult	Kvindenavnet Gytha + holt	Gylt (Husman) Gylte (1657) Gylte (1651) Gyholt (1541)	Landsby	Blandt dialektoptegnelserne findes <i>jyholt</i> og <i>jyelt</i> .
Holk	Holk	Holk (vandsamling i sump)	Holk (Husman) Holck (1624) Hulck (1524)	Landsby	
Lugestrup	Lågastorp Lugestorp (1684)	Uvist + torpe	Løgestrup (Husman) Lougstrup (1613) Lugstruppe (1541)	Landsby	I Krops sogn.
Birke	Björka	Birk	Birke (Husman) Biercke (1640) Birkæ (1356)	Landsby	I Krops sogn.
Dyremose	Djuramosa	Dyr i betydningen hjort + mose	Dyremasen (Husman) Diuremoesse (1624) Dyremosse (1504) Diuramosæ (1314)	Landsby	
Svebjerg	Svedberga Sweberg (1713)	Svaje (bøjet) som terrænbetegnelse + bjerg.	Sveberg (Husman) Sueibierre (1643) Suebjerg (1583) Sweghberghæ (1315/o.1350)	Landsby	Blandt dialektoptegnelserne findes <i>Svebjær</i> . Samme forled som i Svedale.
Solbjerg			Sobierg (Husman) Soelbjerg (1651)		Angives i 1651 listen som værende i Sønder Vrams sogn. I Brøndby sogn findes fire ejendomme med forleddet <i>Sol-</i> , bla.

Brække	Bräcke	Af udsagnsordet <i>brække</i> som terrænbetegnelse.	Brecke (Husman) Breche (1651) Brecke (1624) Brakkæ (1300-1333)	Landsby	<i>Solberget.</i>
Togelykke	Tågalycke Tågelycke (1765)	Mandsnavnet Toke + lykke	Togelyke (Husman) Thagelycke (1651) Togelycke (1574) Taagelycke (o. 1570) Touelycke (1499)	Landsby	I de ældste optegnelser på dansk findes der intet ”g”. På svensk indføres ”a” først i 1800-tallet.
Hjelmsholt	Hjälmsult	Hjelm som terrænbetegnelse + holt	Hielmsholt (Husman) Hielmsholtz Ladegaard (1574) Hielmsholt (1502)	Landsby	
Lønholt	Lönhult	Trænavnet løn + holt	Lønalt (1657) Lønholdt (1651) Lønnolt (1524)	Landsby	Kan være Husmans <i>Lomilt.</i>
Sødager	Södåkra	Sød (god) + ager	Sødager (Husman) Sødagre (1651) Sødager (1524)	Landsby	
Ruager	Rågåkra	Rug + ager	Ruager (Husman) Ruagre (1651) Ruager (1499)	Landsby	Ejder tolker forleddet som kornsorten rug, men det er aldrig stavet Rug- på dansk.
Rosensæde	Rosensäte		Rosensæde (Husman)		
Ølykke	Ödelycke Ölycka (1662) Öleke (1684)	Øde + lykke	Oelyke (Husman) Ølycke (1651) Øllycke (1613) Ødelicke (1495)		Udtales lokalt <i>ølyke.</i>
Hviderør	Videröra	Hvid + rør (samling af sten)	Huidrod (Husman) Hwiderø (1657) Hviderød (1624) Huidør (1578) Hwyderør (1465)		
Ryebæk	Rydebäck				

Bertil Ejder, *Skånes Ortnamn, serie A bebyggelsenamn, del 12 Luggude härad och med Höganäs stad, Helsingborgs stad, Lund, 2003*

Sønder Asbo herred

Sønder Asbo	Söder Åsbo		Sønd. Assbo	Herred	
Strøvelstrup	Strövelstorp		Ströbelstrup	½ sogn/landsby	Dansk klusilsvækkelse at b bliver til v.
Ausaas	Ausås		Aus Aas	Sogn/landsby	
	Björnekulla		Biernekulde	Sogn/landsby	
Broby	V. Broby		Broebye	Sogn/landsby	
Høje	Höja		Høye	Sogn/landsby	
	Kågerød?		Kourød	Sogn/landsby	
Starby	Starby		Starbye	Sogn/landsby	
Stenestad	Stenestad		Stenestad	Sogn/landsby	
Vram	V. Vram		Wram	½ sogn/landsby	
Kvidinge	Kvidinge		Qvinge Qvidinge (Jacobsen) Quidinge (1640) Qwithingi (1307)	Sogn/landsby	
Sønderslev	V. Sönnarslöv		Sønderslef	Sogn/landsby	

Sønderup	Sønmarp		Sønderup	Herregård	
Knudstrup	Knutstorp		Knudstrup	Herregård	
			Boelstoft	Herregård	
Gundestrup	Gunnarstorp		Gundestrup	Herregård	
	Dragesholm		Draxholm	Herregård	
Aastrup	Åstorp	Ås + torpe	Aastrup (Jacobsen) Aastrup (1657) Astrup (1356)	By/kommune	
Tranerup	Tranarp		Tranerup (Jacobsen)	Landsby	
Røgne å	Rönneå	Røghn	Røjjen/Rojjen (Jacobsen) Røgnemølle (1612) Ryen (1590) Røyn (1482) Røgnabro (1380)	Å	DSÅ har en lang diskussion af dette navn. Muligvis er Ringsøen opkaldte efter åen.
Sønder ås	Söderåsen		Synder aæss (Jacobsen)	Ås	

SOFI ortnavnsregistret

Nørre Asbo herred

Nørre Asbo	Norra Åsbo		Nør Assbo	Herred	
Kelne	Källna		Kielne Sogn	Sogn/landsby	
Grummestrup	Gråmanstorp	Mandsnavnet Grimulf + torpe	Grumestrup Grummestrup (Jacobsen) Grummestrup (1656) Grymelstørp (1378)	Sogn/landsby	
Øster Lyngby	Östra Ljungby		Øst. Lyng Bye	Sogn/landsby	
Pederstrup	Perstorp	Peter + torpe	Pederstrup Pederstrup (1658) Petarsthorp (1123)	Sogn/landsby, kommune	Formen Perstrup blev undertiden også brugt på dansk før 1658.
Farholt	Skånes-Fagerhult		Farholt Farholt (Jacobsen)	Sogn/landsby	
Ørkeliunge	Örkelljunga	Ørken (ødemark) + lyng	Ørkeliunge Ørcheliunge (Jacobsen) Ørkeliunge (1657) Ørckneliung (1307)	Sogn/landsby	Formen liunge (lyng) er helt dominerende på dansk før 1658.
Tosterup	Tåstarp	Mandsnavnet Toste + torpe	Tosterup Thostrup (1657) Tostethorp (1646)	Sogn/landsby	Tosterup og Tostrup synes at have vekslet en del på dansk før 1658.
Tossie	Tåssjö Toßiöö (1675)	Måske thut (brus) som vandløbsnavn + høj	Tossie Tossie (1657) Tossige (1642) Thutsøge (1406)	Sogn/landsby	Efterleddet er af forsvenskningen misforstået som -sø, tidligst Toßiöö (1675).
Rye	Rya		Rye	Sogn/landsby	
Øsie	Össjö		Øssie	Sogn/landsby	
Munkelyngby	Munka-Ljungby	Munk (formodentlig pga. en tilknytning til Herrevadskloster) + lyng + by	Munckelyngby Munkelyngbye (1611) Munckeløngby (1584) Munckeliungby (1560)	Sogn/landsby	Efterleddet har vekslet en del mellem lyngby og ljungby på dansk før 1658, og såmænd også på svensk efter 1658. Da de fleste dialekttegnelser imidlertid viser at man har udtalte efterleddet -lømby/-lymby, må -lyngby foretrakkes på nudansk.
Vedby	Vedby	Ved (skov) + by	Wedbye	Sogn/landsby	

			Wedbye (1658) Wittby (1361)		
<i>Oderljunge</i>	Oderljunga	Odel (arvejord) + lyng	Oderliunge Odderliunge (1658) Oderliunge (1524)	Sogn/landsby	Formen liunge (lyng) er helt dominerende på dansk før 1658.
			Biersgaard	Herregård	
			Skellinge Skiellinge (Jacobsen)	Herregård	Jacobsen skriver at den findes i Bjerre herred.
<i>Rysseholm</i>	Rössjöholm	Samme forled som Rysse	Rysseholm Rydsøholm (1624) Ryssholm (1497)	Herregård	
<i>Risebjerg</i>	Riseberga	Ris + bjerg	Riseberg Rissebjerg (1651) Riseberig (1551)	Sogn/landsby	
<i>Feringtofte</i>	Färingtofta	Fering (indbygger fra Fers herred) + tofte	Feringtofft Feringtofte (1650) Fiärthingæthoftæ (1356)	Sogn/landsby	
			Snellerup	Herregård	
<i>Herredsvad Kloster</i>	Herrevadskloster	Formodentlig er forledet navnet på en å + vad + kloster.	Herritsvad Herredtzvad/Herridtzvad closter (Jacobsen) Herridtzvad Closter Hærevod Clostær (1291) Heriuadom (1100)	Herregård	
<i>Klippen</i>	Klippan	Opkaldt efter en klippe, der stikker ud i Rønne å	Klippen (Husman) Clippen (1647)	By, kommune	Oprindeligt en papirmølle som fik navnet Klippen tilbage i 1637. Den lå syd for åen i Sønder Asbo herred. Byen ligger nord for.
<i>Aasljunge</i>	Åsljunga	Ås + lyng	Aassliunge (1657) Aasliunge (1655) Asslinuge (1514)	Landsby	Formen liunge (lyng) er helt dominerende på dansk før 1658.
<i>Eget</i>	Eket	SOFI giver ingen forklaring, men et gæt kunne være eg + ved	Eget (1657) Egett (1613) Egedtt (1574)	Landsby	
<i>Stigsvig</i>	Stidsvig		Stigswigh (1657) Stigsuig (1619) Stygswegæ (1503)	Landsby	
<i>Ebberup</i>	Ebbarp		Ebberup (Jacobsen)	Landsby	
<i>Ryssø</i>	Rössjön Ry siön (1715)	Ryd + sø	Ryssø østre och westre (1590)	Sø	Se også Rysseholm ovenover. Dialektoptegnelserne har Rø- og på skånsk og sjællandsk har -ryd da også udviklet sig til -rød som afspejles i de fleste stednavne, men altså ikke her, hvor forledet på dansk altid blev stavet Ry-. Udtalemæssigt bør det nok ligge tæt på udsagnsordet <i>drysse</i> .
<i>Vestersø</i>	Västersjön	Vester Ryssø		Sø	Se Ryssø

SOFI ortnamnsregistret+DSÅ

Bjerre herred

Bjerre	Bjäre	bjerg	Bierre Bierreherred (1523) Biærgheret (1300)	Herred	
Rebelbjerg	Rebbelberga	revle ell. reple (strimmel) + bjerg	Ribbelberg Rebelbiere (1651) Rewelbyerg (1524) Reblebyærghæ by (1430)	Sogn/landsby	Udtales lokalt <i>revelbjæra</i> ; b udvikles til v i udtalen på dansk.
Barkager	Barkåkra	mandsnavnet Barki + ager	Barck Ager Barchager (1570)	Sogn/landsby	
Grevie	Grevie	gravhøj	Greffve Greffuie (1651) Greffwii (1504)	Sogn/landsby	
Karup	V. Karup	mandsnavnet Kaki + torpe	Karup Karup (1557)	Sogn/landsby	Øster Karup ligger egentlig i Halland, men tilhører administrativt Region Skåne.
Førslev	Förslöv	mandsnavnet Fær + lev	Førsleff Försløff (1636) Førsleff (1438)	Sogn/landsby	
Hov	Hov	forhøjning, hedensk tempel	Houff Hoff (1470)	Sogn/landsby	
Hjernerup	Hjärnarp	muligvis mandsnavnet Hiarni	Hiernerup Hiernerup (1570) Hyærnæthorp (1309)	Sogn/landsby	
Baadsted	Båstad	båd + sted	Baadsted Baadsted (Jacobsen) Bodsted (1556) Botzstædæ (1450)	Tidl. Købstad, kommune	
Engelholm	Ängelholm	engel + holm	Engelholm Engelholm (1516)	Købstad, kommune	Grundlagt 1516 af Christian II. Ifølge Arild Huitfeldt opkaldt efter skibet Engelen bygget på den holm, hvor byen ligger.
Torekov	Torekov	guden Thor + kove (køje)	Torekow Torekov (1565)	Sogn/landsby	
Engeltoft	Engeltofta	muligvis mandsnavnet Engli + tofte	Engeltoft	Herregård	Uvist om navnet har forbindelse til Engelholm ovenover. Sandsynligvis oprindeligt navnet på en landsby.
Vejby, Vejbystrand	Vejby, Vejbystrand Weghby (1674)	vej + by	Weiby (1624) Veyby (1522) Væghby (1390)	Landsby	Et eksempel på et ærkedansk navn, som har overlevet forsvenskningen, som ellers burde have ændret det til Vægby. Udtales lokalt <i>væjby</i> .
Hallands Vejrø	Hallands Väderö	Halland + vejr + ø	Hallands Verrøe (1591) Hallandz Vædærøy (1423) Wæthær ø (1300)	Ø	Ligger nordvest for Bjerrehalvøen.
Skeldervig	Skælderviken			Farvand, bugt	

Bengt Pamp, *Skånes Ortnamn, serie A bebyggelsenamn, del 3 Bjäre härad och Ängelholms stad*, Lund, 1964

Halland (Hylte herred er ej medtaget, da det er smålandsk, selvom det i dag hører til Hallands len)

Halland	Halland	hal (skrånende) + land	Halland	Landskab, län	Lenet indeholder også den smålandske kommune Hylte.

Høgs herred

Høg	Hök	Usikkert, men kan svare til huk (odde) som kendes fra Blåvands huk.	Høg Høgsherred (1528) Høgshæred (1340) Høx herred (o. 1300)	Herred	
Lauholm	Laholm	Opkaldt efter åen lagher ell. laghn (vandsamling) + holm	Lauholm Lauholm Slot Lauholm (Jacobsen) Laugholm (1602) Lawholm slot (1526) Lagheholm (o. 1300)	Købstad, sogn	Egl. opkaldt efter Lauholms slot, som lå på en holm i Laun å.
Vinge	Veinge	ved + inge	Winge Vinge (1603) Widhinge (1451)	Sogn/landsby	
Tjerby	Lilla Tjärby	usikkert	Tierby (Husman) Tierbye Thiereby (1475)	Sogn/landsby	
Knærød	Knäred	Knæ (i forb. med den nærl. ås knæk) + rød	Knerød	Sogn/landsby	
Haslev	Hasslöv	Mandsnavnet Hathar + lev	Hasleff Hasleff (1646) Hadeszleff (1409)	Sogn/landsby	Udtales lokalt <i>hasle</i> . Synes etymologisk at være en parallel til Haderslev i Sønderjylland.
Vogstrup	Våxtorp	Mandsnavnet Ovagh + torpe	Woxtrup Woxstrup (Jacobsen) Wogstrup (1629) Owaghstorp (1351)	Sogn/landsby	
Hisholt	Hishult	Trænavnet ide + holt	Hissholt Hissolte (1569) Isholte by (1574)	Sogn/landsby	Ide finde også i Isted, Sønderjylland. h'et er påført allerede i den danske tid.
Ysby	Ysby	Øst + by	Yssbye Øsby (1419)	Sogn/landsby	
Karup	Ö. Karup	mandsnavnet Kaki + torpe	Karup Kagorp (1506)	Sogn/landsby	Ligger i dag i Region Skåne.
Skommeslev	Skummeslöv	Tilnavnet skutman + lev	Skommisleff Skommisløf (1646) Skomerslef (1535)	Sogn/landsby	
Renderslev	Ränneslöv	Mandsnavnet Randver + lev	Rendersleff Rendersleff (1629) Randersleef (1351)	Sogn/landsby	

Mølbyerg	Mallbyerga		Mølbyerg (1574) (1603)	Landsby	Dialektoptegnelserne har udtalen "Valbjæra".
Demmestrup	Dömmestorp	Mandsnavnet Dømir + torpe	Demmestrup Domistrupp (1569)	Herregård	
Skotrup	Skottorp	Tilnavnet skotte + torpe	Skotrup (Husman) Skotrup Skottorp (Jacobsen) Skotterup (1505) Skottorp (1436)	Herregård	
Valden	Vallen	vold	Walden Walden (1552)	Herregård	
Laun å	Lagan	Laghn ell. Lagher (vandsamling)	Laun (Jacobsen)	å	DSÅ.
Genevad	Genevad		Landsby		

Jöran Sahlgren, *Ortnamnen i Hallands Län del 1, Bebyggelsesnamnen i Södra Halland*, Lund, 1948

Tøndersø herred

Tøndersø	Tönnersjö	Af det gamle ånavn thund + os (åmunding)	Tøndersøe Thundrøsheret (o. 1300)	Herred, sogn	
Enslev	Enslöv	Mandsnavnet Enar + lev	Ensleff Enitzløff	Sogn/landsby	
Trøninge	Trönninge	Tryne som terrænbetegnelse + ingen	Trønge Trøninge (1646) Tryninge (o. 1500)	Sogn/landsby	
Snedstrup	Snöstorp	Af et ukendt tilnavn snedher + torpe	Snidstrup Snedstrup (1571) Snedstrop (1496) Snostorpe (1450)	Sogn/landsby	
Brerød	Breared	bred + rød	Brerød Brederød (1565)	Sogn/landsby	
Elsbjerg	Eldsberga	Mandsnavnet Ighel + bjerg	Elszbjerg (1629) Ilsbjerg (1581) Ygelsbierge (1392)	Sogn/landsby	Udtales lokalt <i>aulsbjær</i> .
Guldbrønde	Gullbranna		Guldbrønde (1629) Guldbrønne (1603) Guldbrynde (1408)	Landsby	
Claustrup	Klastorp	Claus + torpe	Claustrup Claustorrep (1425)	Herregård	
Skedal	Skedala	Sked (grænse) + dal	Skeedal Skededale (1466)	Herregård	
Torup	Torup		Torup	Herregård, ½ Sogn	Se Halmsted herred

Jöran Sahlgren, *Ortnamnen i Hallands Län del 1, Bebyggelsesnamnen i Södra Halland*, Lund, 1948

Halmsted herred

Halmsted	Halmstad	halm eller mandsnavnet Halmi + sted	Halmsted Halmsted (Jacobsen) Halmsted (1531) Halmstathe (1255)	Herred, købstad, kommune	
Søndrum	Söndrum	sønder + hjem	Syndromb Søndrum (1605) Synnerrumsleen (1523)	Sogn/landsby	
Holm	Holm	holm	Holmb	Sogn/landsby	
Harplinge	Harplinge	harpe (??) + lyng	Harpliunge Harpælyung (o. 1300)	Sogn/landsby	

Gedinge	Getinge	mandsnavnet Geto + inge	Gieddinge Gedinge (1603) Gydinge (1524) Slet Ager	Sogn/landsby	
Sletager	Slättåkra	slette (jævn) + ager	Sletager (1555)	Sogn/landsby	
Torup	Torup	mandsnavnet Thordhar + torpe	Torup Thortathorp (1288)	Sogn/landsby	
Vaabeno	Vapnö	Våben + høj	Wabenøe	Sogn/landsby	
Steninge	Steninge	sten + inge	Steninge	Sogn/landsby	
Revinge	Rävinge	ræv + eng	Reffvinge Reffvinge (1569)	Sogn/landsby	
Kvibille	Kvibille	uvist	Qvibille Kvibbele (1603) Qvidbille (1468)	Sogn/landsby	
Kindered	Kinnared	kind (som terrænbetegnelse for skråning) + rød	Knæred Kinderøed (1605) Kinderydt (1569)	Sogn/landsby	Berntsen må have skrevet forkert.
Frølinge	Fröllinge	frødth (stærk voksende) + lyng eller inge	Frøling Frøllung (1603) Frølivng (1437)	Herregård	
Nisse å	Nissan		Nisse aae (Jacobsen)		

Jöran Sahlgren, *Ortnamnen i Hallands Län del 1, Bebyggelsesnamnen i Södra Halland*, Lund, 1948

Aarsted herred

Aarsted	Årstad	mandsnavnet Ari + sted	Aarstad Aarsted (1583) Orsted Herred (1565) Aræstatheret (o. 1300)	Herred, sogn/landsby	
Abild	Abild	æble	Abild	Sogn	
Slønge	Slöinge	mandsnavnet slodi + inge	Slynge Slønge (1566) Slyng (1467)	Sogn/landsby	
Askome	Askome	ask + um	Askomme Askimme (1645) Askom (1565)	Sogn/landsby	
Drengserød	Drängsered	mandsnavnet Dreng + rød	Drengserød Drengsrød (1604) Drænsryth (1288)	Sogn/landsby	
Eftre	Eftra	elptar (svane) + å	Effred Eftre (1645) Efftre (1566)	Sogn/landsby	
Krogserød	Krogsered	uvist	Krogsred Kroxserødt (1613) Krogrødt (1580)	Sogn/landsby	
Asager	Asige	ås + hage	Aars Ager As Ager (1645) Aasager (1603) Asaka (o. 1300)	Sogn/landsby	Udtales lokalt <i>asie</i> .
Vessige	Vessige	væse som ånavn + høj	Wessige Wessige (1605) Væsøghæ (1288)	Sogn/landsby	
Skree	Skrea	noget som skrider	Skree Skree (1601) Skrethe (1447)	Sogn/landsby	
			Udssige	Sogn/landsby	Må være det samme som Wessige
Gunderup	Gunnarp		Gunderup	Sogn (et halvt)	Se Fauraas herred
Hjulebjerg	Hjuleberg	mandsnavnet Hiule + bjerg	Hiuleberg Hiullebjerg (1586) Hivlebergh (1437)	Herregård	Udtaltes lokalt <i>høilebjær</i> .

Jöran Sahlgren, *Ortnamnen i Hallands Län del 2, Bebyggelsesnamnen i Mellersta Halland*, Lund, 1950

Faraas herred

Faraas	Faurås	fardher (vadested) + os (åmunding)	Faraass Far Aas (1644) Faraas (1610) Farthusæheret (o. 1300)	Herred	Opkaldt efter landsbyne Fauraas i Vindbjerg sogn.
Falkenbjerg	Falkenberg	falke + bjerg	Falckenberg/Falckenbiereg Falchenbiereg (1632) Falkenbiereg (1499)	Købstad	Ældst kendte købstadsprivilegier er fra 1588. Udtales lokalt <i>falkenbjær</i> .
Vindbjerg	Vinberg	vind + bjerg	Windberg	Sogn/landsby	Udtales lokalt <i>vinbjær</i> .
Stafsinge	Stafsinge	af sønavnet Stafsær + inge	Staffsing Staffsinge (1644) Stauffsinge (1569)	Sogn/landsby	
Lyngby	Ljungby	Lyng + by	Liungbye	Sogn/landsby	
Alsø	Alfshög	mandsnavnet Adhlögh + høj	Alssø Alsø (1572) Alssø (1492)	Sogn/landsby	
Sibberup	Sibbarp	Mandsnavnet Sighbiorn + torpe	Sibberup Sebberup (1612) Sibberup (1591)	Sogn/landsby	
Dagsaas	Dagsås	mandsnavent Dag + ås	Dax Aas Dags Aas (1613) Daxaas (1462)	Sogn/landsby	
Morup	Morup	mo (sandjord) + torpe	Morup Morupp (1569)	Sogn/landsby	
Aagome	Okome	åg som terrænbetegnelse + um	Aagomme Aagomme (1628) Aagome (1613) Ocheme (1459)	Sogn/landsby	
Kønge	Köinge	uvist	Kiøngaa Kiønge (1644)	Sogn/landsby	
Svartraa	Svartrå	af sønavnet Svart + å	Svartraa Suartraa (1569)	Sogn/landsby	
Faurød	Fagered/Fare	fager + rød	Faured Faurød (1569)	Sogn/landsby	Udtales lokalt <i>fawre</i> . Landsbyen staves i dag på svensk Fare, men sognet Fagered.
Ullered	Ullared	mandsnavnet Ulle + rød	Ullered Wllærødt (1569)	Sogn/landsby	
Kjeldsø	Källsjö	mandsnavnet Ketil (Kjeld) + rød	Kielsø Kielse (1646) Kieldsø (1628) Kædelssrydh (1492)	Sogn/landsby	
Gellerød	Gällared	uvist	Giellered Giellerød (1610) Giellerit (1537)	Sogn/landsby	
Gunderup	Gunnarp	mandsnavnet Gunne + torpe	Gunderup Gunderupp (1569) Gwnnetorpe (1492)	Sogn/landsby	
Langaas	Langås	lang + ås	Lang Aas	Herregård, landsby	
Hellerup	Hällerup	mandsnavnet Hilde + torpe	Hellerup Hellderup (1530)	Herregård	Den nærliggende landsby staves Hällarp på svensk.
Østre	Öströ	uvist	Østerøe Østerød (1605) Østre (1523)	Herregård	Udtales lokalt <i>Østre</i> .
Lindholt	Lindhult	lind + holt	Lindholt	Herregård	
Axtorn	Axtorna	uvist	Axtorn (1646)	Landsby	Muligvis identisk med Anxiothorp i Valdemars Jordebog o. 1300.

Himle herred

Himle	Himle	uvist	Himble Hymble (1406) Henøflæ (1231)	Herred	
Varbjerg	Varberg	varde (stenbunke) hvor man holder vagt + bjerg	Warberg, Warbjerg Warbjerg (Jacobsen) Wardbyergh (1320) Wortbiærghæ (1307) Wardbergh (1305)	2 sogne (slot og by), købstad	Oprindeligt navn på en fæstning. Samme etymologi som Vordingborg.
Treslev	Träslöv	uvist	Tresleff Tresle (1537)	Sogn/landsby	
Lindbjerg	Lindberg	trænavnet lind + bjerg	Lindberg Lindbjerg (1632) Lymbyergh (1334)	Sogn/landsby	Udtales lokalt <i>Limbier</i> .
Torpe	Torpa	torpe	Torpe	Sogn/landsby	
Hvallinge	Valinge	hvall (rund høj) + inge	Hoalling Huallinge (1613)	Sogn/landsby	
Stavnered	Stamnared	mandstilnavnet Stafn + rød	Stafnered Staffnerød (o. 1570)	Sogn/landsby	
Skellinge	Skällinge	af det nærliggende skallede bjerg + inge	Skælling Skiellinge (1632) Skellinge (1570)	Sogn/landsby	
Nøslinge	Nösslinge	uvist	Nøssling Nøslinge (1523)	Sogn/landsby	
Hundested	Hunnestad	hund (evt. Som mandnavn) + sted	Hundestad Hunnestad (1632) Hwndestade (1461)	Sogn/landsby	
Gødested	Gödestad	mandsnavnet Gøte + sted	Gjødestad Gjødested (1632) Gøtestade (1363)	Sogn/landsby	
Grimeton	Grimeton	uvist + tun	Gremeton Gremmeton (1632) Grimutunum (o. 1050)	Sogn/landsby	En af de ni danere, der deltog i grænsedragningen o. 1050 kom herfra.
Rolstrup	Rolfstorp	mandsnavnet Rolf + torpe	Rolstrup Rolstrup (1592) Rowelstorp (1475)	Sogn/landsby	
Toager	Tvååker	To (sænkning) + ager	Toager Toaker (1198)	Sogn/landsby	
Spanderup	Spannarp	spandemager (bødker) + torpe	Spanderup Spandrup (1600) Spandorp (1379)	Sogn/landsby	
Munkekov	Munkaskog	munk + skov	Munkekov	Tidl. birk	

Harry Ståhl, *Ortnamnen i Hallands Län del 3, Bebyggelsesnamnen i Norra Halland*, Uppsala, 1980

Viske herred

Viske	Viske	af ånavnet Visk	Viske Viske (1600) Viske (1466) Vviskærdal (1231)	Herred	
Værø	Väröbacka	være (boplads)	Wærøe	Sogn/landsby	

			Werø (1632) Were (1613)		
Straval	Stråvalla	af ånavnet stra + val	Stravalde Straualde (1644) Straualde (1580) Stravold (1536)	Sogn/landsby	
Vedie	Veddige	vig (strid, drab) + høj	Wiedie Wedie (1646) Widøge (1466) Wyghøghæ (1378)	Sogn/landsby	
Aas	Ås	ås	Aas	Sogn	
Selstrup	Sällstorp	Mandsnavnet Sakulf + torpe	Sielstrup Selstrup (1644) Sakælstorph (1344)	Sogn/landsby	

Harry Ståhl, *Ortnamnen i Hallands Län del 3, Bebyggelsesnamnen i Norra Halland*, Uppsala, 1980

Fjerre herred

Fjerre	Fjäre	del af strand som er tør ved lavvande.	Fierre Fierre (1592) Fiæræ (1231)	Herred, sogn	Sognet kaldes i dag Fjärås på svensk og Fjeraas på dansk (Fieraas 1632).
Kongsbakke	Kungsbacka	konge + bakke	Kongsbackby/Kongsback Kongsbacke (1597) Koningsbakkæ (1366)	Købstad	
Hanhals	Hanhals	hun (højderyg) + hals (næs)	Hanhalls Hanhals (1644) Hundehals (1613) Hunals (1292)	Sogn/landsby	
Onsal	Onsala	Odin + al (tempel) eller sal	Onshal Onsal (1632) Onsal (1519) Othænsæle (1231)	Sogn/landsby	
Valde	Valda	val	Walde Walde (1632) Walle (1530)	Sogn/landsby	
Sleb	Släp	kan være et ånavn	Sleb Sleb (1597) Slep (1231)	Sogn/landsby	
Tølle	Tölö	kan være et ånavn	Tølløe Tøllebye (1632) Tølle (1628) Thølæ (1231)	Sogn/landsby/herregård	
Lindome	Lindome	lyng + um	Lindomb Lindomme (1592) Lyungeme (1403)	Sogn/landsby	
Elsager	Älvsåker	mandsnavnet Elef + ager	Els Ager Elssager (1632) Ellesagger (1569)	Sogn/landsby	
Førlande	Förlanda	forland (hvor ageren pløjes)	Førland Forlande (1632)	Sogn/landsby	
Ølmeval	Ölmevalla	Af et ånavn Ylm + val	Ølmevald Ølmeualde (1600) Ølmewalle (1482)	Sogn/landsby	
Lande	Landa	land, strandmark	Lande	Sogn	
Frillesaas	Frillesås	mandsnavnet Fridhlef + ås	Frillis Aas Frillissaass (1600)	Sogn/landsby	
Idal	Idala	trænavnet ide + dal	Idal Ydale (1461)	Sogn/landsby	
Gellinge	Gällinge	gall (ufrugtbar) +	Gielling Giellinge (1644)	Sogn/landsby	

Rossered	Rossared	ros (hest) + rød	Røsered Rossæreedh (1465)	Herregård	
Gåsevadhalm	Gåsevadhalm	Gås + vadested + holm	Gaaservad Gaasseuad (1597)	Herregård	
Dal	Dal	dal	Dael	Herregård	

Harry Ståhl, *Ortnamnen i Hallands Län del 3, Bebyggelsesnamnen i Norra Halland*, Uppsala, 1980

Blegind

Blegind	Blekinge	bleg, muligvis gammelt navn på fjorden i øst.	Blegind Bleginge (1476) Blekyng (o. 1300)	Landskab, län	Udtales lokalt <i>ble-gen</i> .

Göran Hallberg, *Ortnamn i Blekinge*, Borås, 1990

Lister herred

Lister	Lister	liste (kant, jvf trælister) pga. en dominerende ås	Lister Lystær (o.1300)	Herred	Den sydlige del af herredet var oprindeligt en ø kaldet Lister – i dag en halvø kaldet Listerlandet - og blev vistnok betragtet som hverken en del af Skåne eller Blegind. Lister kan også være en –strafledning som vi kender fra øer som Falster, men hvad førsteledet i så fald skulle betyde vides ikke.
Sølvesborg	Sölvesborg	opkaldt efter Sølvevig + borg, hvor sølve/sylvir kan betyde bleg.	Sølvitzborg Siluisborgh (1343)	Købstad indtil 1654.	Der findes i nærheden en landsby med navnet Sølve.
Ysande	Ysane	Uvist	Øxene Ysene (Husman) Ysande (1624) Ysende (1413)	Sogn/landsby	Stednavnet er stavet på mange måder før 1658.
Norge	Norje		Norge (1624) Norge sund (1569)	Landsby	
Elleholm	Elleholm	elletræ + holm	Elleholm Elleholm (1437)	Sogn, tidl. Købstad	
Melby	Mjällby	miædhal (mellem) + by	Melbye Myalthølby (1310)	Sogn/landsby	
Hørvig	Hörvik		Hørwiig (1569)	Landsby	
Mørum	Mörrum	mør + um	Mørum Mørum (Jacobsen) Mørum (1333)	Sogn/landsby, bæk	Mør kan måske også betyde mose. Bækken adskiller Lister og Bregne herreder. Var vistnok tidligere grænsébæk mellem Villands herred i Skåne og Blegind. Bækken udgør en vigtig dialektgrænse mellem skånsk og blegindsk i de gamle dialektoptegnelser.
Gammelstrup	Gammelstorp	mandsnavnet Gammal	Gamelstrup Gamalstorpa (1417)	Sogn/landsby	

Gemsø	Jämshög	gemse (rådyr) + sø eller ø	Gemsø Giemsø (1624) Giemssiø (1575) Gæmsæ (1241)	Sogn/landsby	Sognet lagt til Listers herred 1639. I 1865 udskiltes den nordlige del som et eget sogn med navnet Kirkeholt/Kyrkhult . Udtales lokalt <i>jæmse</i> .
Grenum	Gränum	Gran + um	Grenum (1624) Grenim (1569) Grännium (1407)	Landsby	
Pugevig	Pukevik	Puge (djævel) + vig	Pugeuigs haffn (1575)	Landsby	
Vilsholt	Vilshult	Ukendt + holt	Wielsholdt (1612)	Landsby	Forleddet indeholder muligvis samme forled som den nærliggende utydede Vilsø.
Kirkeholt	Kyrkhult	Kirke + holt	Kirckeholtt (1624) Kyrckhylt (1555)	Sogn fra 1800-tallet	
Jydenæs	Jutanäs	Jyde + næs	Iydenes (1612)	Landsby	
Ebbemåle	Ebbamåla	Mandsnvanet Ebbe + måle	Ebbemaale (1611)	Landsby	
	Hemsjöhult	Af et sønavn	Himsholdt (1612)	Landsby	
	Levershult	Af et sønavn	Løffuersholdt (1612)	Landsby	
Sandvig	Sandviken			Landsby	Er i dialektoptegnelserne angivet udtalt som ” <i>Sanvig</i> ”. Der findes ingen kilder fra før 1658.
	Ö Torsö			Landsby	
Hellevig	Hällevik	Hellig + vig	Hellewigh (1473)	Landsby	
Nogersund	Nogersund Nogersund (1718)	Uvist		Landsby	Udtaltes lokalt tidligere uden -r.
Løverby	Lörby	Muligvis lever + by	Lefverbye (Husman) Løfferby (1624) Leffuerby (1570) Løfwerby (1414)	Landsby	
Hanø	Hanö	Den høje ø	Hanø (Husman) Hannø (1589) Ønæhøghæ (1300)	Ø	
Olofstrøm	Olofström Olofström (1759)	Købmanden Olof Olsson fra Karlshamn		By	Svenskgrundlagt by lige nord for Gemsø

Göran Hallberg, *Ortnamn i Blekinge*, Borås, 1990 + SOFI

Bregne herred

Bregne	Bräkne	Bregne	Bregne	Herred	Også kaldet Vester Herred frem til 1500-tallet.
Hoby	Bräkne-Hoby	hok (hjørne) eller ho (bøjning) + by	Hoby (Husman) Høebye Hoffby (1541) Hughby (o. 1300)	Sogn/landsby	Den moderne svenske sammensætning skyldes postvæsenet.
Asserum	Asarum	ås + rum	Asserum Asserum (Jacobsen) Asseromb (1624) Asrom (1471)	Sogn/landsby	
Aaryd	Äryd	å + rød	Aarøed	Sogn/landsby	

			Aaryd (1624) Arydh (o. 1400)		
Helleryd	Hällaryd	Mandsnavnet Helge + rød	Hellerød Helleryd (1624) Helgeryth (1471)	Sogn/landsby	
Bokuld	Bodekull (Karlshamn)	Bod + kulle (nøgen bakke)	Bokuld (1624) Bockuld (1514) Bodekule (1509)	Landsby	Omdøbt til Karlshamn (Karlshamn) i 1666 efter den svenske konge Carl XI.
Torup	Torarp	Mandsnavnet Thore + torp	Torup (Husman) Torup (1624) Torrup (1583)	Landsby	
Boddestrup	Boddestorp	Mandsnavnet Bodde eller Botvid + torp	Buddestorp (1624) Bottuistrup (1570)	Landsby	
Svingsted	Svängsta	Stedet hvor man ”svinger” heste over åen.		Landsby	Stednavnet findes ikke i kilder fra før 1658.
Ringemåle	Ringamåla	Mandsnavnet Ring + måle	Ringemaalle (1595)	Landsby	
Bokuld	Karlshamn	Opkaldt efter svenskernes Carl XI	Carlhaffn (Jacobsen)	Købstad	Sthen Jacobsen skriver i sin krønike: ”Bemeldte Carlhaffn kaldtiss tilforn Bokuld och var ichun et fiskeleije...”

Göran Hallberg, *Ortnamn i Blekinge*, Borås, 1990 + SOFI

Medelsted herred

Medelsted	Medelstad	En forvanskning af det midterste herred.	Medelsted Mæthlæstheret (0. 1300)	Herred	
Rønneby Rundeby	Ronneby	Opkaldt efter åen <i>rotn</i> som betyder ???	Rundebye/Rudneby/Rundeby Rundeby (Husman) Rønnebye (Meyer) Rønneby (1654) Rødneby (1387) Rotnæby (o. 1300)	Købstad	
Listerby	Listerby	Lister + by	Listerbye Liisterby (1421)	Sogn/landsby	Se under Lister herred ovenover.
Frillested	Fridlevstad	Frillung i betydningen Fridlevs ætling, +sted	Frillestad Frillungstadha (1349)	Sogn/landsby	
Netterby	Nättraby	Uvist	Netterbye Nædherby (1347)	Sogn/landsby	
Hjortsbjerg	Hjortsberga	hjort + bjerg	Iordsberg (Husman) Jordsbiereg Hiorsbærg (1471)	Sogn/landsby	
Tving	Tving	sammentrængt ager	Twing Tuingh (o. 1450)	Sogn/landsby	
Førkerle	Förkärla	trænavnet fyr + karle	Forkierle Førcherle (o. 1450)	Sogn/landsby	
Edested	Edestad	mandsnavnet Edhe + sted	Eested Edhestadha (1471)	Sogn/landsby	
Bageryd	Backaryd	bager + rød	Bagery (Husman) Bagerydt (1583)	Sogn/landsby	
Hallebro	Hallabro	Hal (klippe) + bro		Landsby	Nyere stednavn
Kallinge	Kallinge Kallinge (1715)	Kallinger = Kallebjergboere		By	Synes ikke belagt før 1658, men har samme forled som Kallebjerg.

Kallebjerg	Kalleberga	Hallberg tolker forledet som "Kold"	Kallebjerg (1570)	Landsby	
Johannishus	Johannishus		Johannishus (1471)	Herregård, nu landsby	
	Eringsboda	Mandsnavnet Æringisl	Eringislaboda (1338)	Landsby	
	Alnaryd	Alna – et ældre navn på Netterby Å.	Allendrye (1591)	Landsby	
Ledie	Ledja	Af et ældre navn på Lykkeby Å.	Lidie (1624)	Landsby	
Kølle	Kölja	Åen med det kolde vand	Kiølle (1583)	Landsby	

Göran Hallberg, *Ortnamn i Blekinge*, Borås, 1990 + SOFI

Øster herred

Øster herred	Östra härad	det østre herred	Øster herred Østærstheret (o. 1300)	Herred	
Christianopel	Kristianopel	Christian IV + opel (af polis, græsk for by)	Christianopel	Købstad	Inspireret af Konstantinopel
Avskær	Avaskär	ave (grund vig) + skær	Anskier Ausker (1547) Awascher (1350)	Sogn/landsby, tidl købstad	Byens købstadsrettigheder blev overtaget af den nyanlagte fæstningsby Christianopel.
Lykkeby	Lyckeby	løkke (indhegning) som opr. å-navn	Lyckebye Lyckea (1499)	Landsby, tidl. købstad.	Efterledet –by er kommet til senere.
Storkø	Sturkö	den store ø	Storkøe Storkøe (1624) Storkø (o. 1300)	Sogn, ø	
Torrum	Torhamn	tør + rum	Torumb Torrum (1624) Torrem (1506) Torrøm (o. 1450)	Sogn/landsby	Udtales lokalt <i>tår'um</i> . Forsvenskningen må bygge på en sproglig misforståelse.
Jemgøde	Jämjö	jævngod	Jeingyd Jemgiøde (1624) Jemgøde (1569) Iamgødhe (o. 1450)	Sogn/landsby	
Agerum	Augerum	ave (grund vig) + rum	Aggerum Agerum (1624) Auarwme (1396)	Sogn/landsby	
Rødeby	Rödeby	rydning + by	Rødbye Rødeby (1624) Rødheby (1498)	Sogn/landsby	Samme som Rødby på Lolland.
Fuglemare	Fågelmara	Fugl + mare	Fulle mahr (1600)	Landsby	
	Stålemara	Uvist + mare	Stollemaar (1606)	Landsby	
Selleryd	Sälleryd	Væksten Sælg(?) + ryd	Sellerydt (1626)	Landsby	
	Kättilsmåla	Mandsnavnet Kætil + måle	Keddellsmaale (1624)	Landsby	
	Spjudsbygd	Mandsnavnet Spyd + bygget	Spiidby (1583)	Landsby	
	Nävragöl	Sønavn	Neffuergöl	Landsby	
Fjersømåle	Fjärsmåla	Efter Fjersø	Fiersziömalle (1624)	Landsby	
	Holmsjö		Holmmasio (1349)		
	Karlskrona	Karl XI +		Svensk flådebase og	Inspireret af stednavnet

	Carls Crona (1680)	krone		by	Landskrone. Grundlagt 1680.
Brømsebæk	Brömseback	den summende bæk, jvf. insektet <i>brems</i> .		Bæk mellem Øst-Blegind og Sydøst-Småland.	Broen over bækken, Brømsebro, har givet navn til fredstraktaten 1645. Også navn på et par gamle grænsesten, Brømse sten.

Göran Hallberg, *Ortnamn i Blekinge*, Borås, 1990

Stednavne-endelsernes betydning

Følgende er kun en kort beskrivelse, med vægten lagt på forskellen mellem dansk og svensk form.

Kolonne 1 er nudansk form, kolonne 2 nusvensk, kolonne 3 betydning, kolonne 4 gammeldansk (dvs. tidlig middelalder) form, og kolonne 5 er bemærkninger.

-ager	-åkra	ager, mark, græsgang	-akær	Blev til -agher i ental og -agræ i flertal, efter o. 1500 næsten kun -ager. Klusilsvækkelse idet gh bliver til j, selvom g i stavning.
-bakke	-backa	bakke	-bakki	
-bjerg	-berg, -berga	bakke med fald til alle sider	-bærg -biargh	Udtales i Skåne, Vestblegind og Sønderhalland oftest -bjær ligesom på rigsdansk. Det virker ret tilfældigt om -bjär (svensk stavning af dansk udtale) eller deciderede forsvenskede former som -berg og -berga er brugt.
-bo				
-bod	-boda	Lille primitivt hus til ophold for mennesker og dyr, skur til oplag af varer.	-both	I nogle tilfælde reduceret til -bo.
-borg	-borg	fæstning eller højde, bakke	-borgh	Rodbeslægtet med bjerg
-by	-by	bosted, boplads	-by	
-bygget		noget bygget		
-bølle		bolig, rede	-bøli	Selvom det også findes på svensk er det i Skånes tilfælde blevet misforstået af svenskerne, således at alle Nybølle'r er blevet til Nöbbelöv. Det skyldes antageligt den skånske udtale.
-have		indhegnet areal	-haghi	
-holt, -elt, -alt,	-hult, -alt	lille skov, lund	-holt	-elt er nordsjællandsk, -alt findes på Randersegnen og østensunds.
-høj	-hög	høj	-høgh	
-inge	-inge	indbyggernavn	-inge	
-købing	-köping	købstad, handelsplads	-køping	Klusilsvækkelsen har gjort p til b.
-lev	-löv	levning, arv	-lef	Findes stort set kun på gammeldansk område (dog ikke i Blegind og på Bornholm), hvilket har fået nogle til foreslå at udbredelsen hang sammen med det danske riges opståen i germansk jernalder. Udtalen i dag svinger fra egn til egn både øst og vest for Sundet: -lev, -lew, -løw, -le m.fl.
-lund, -lunde	-lunda	lund		
-lyng -lunge -ljunge	-liunga	lyngbevokset areal	-liung	Findes også som bøjningen lunge. I Nordskåne synes den gammeldanske form -liunge at være overvejende brugt i stednavne i 1600-tallet fremfor -lyng.
-længe	-länga	noget langstrakt, strimmel	-længia	
-løse	-lösa	eng ell. græsgang		Muligvis har ordet samme rod som

-mare	-mara	lavbundet havvig		”lysning”.
-måle	-måla	Beslæftet med ordet ”mål” i betydningen ”afgænset, opmålt område.	-male	På dansk findes navnet også i formen –malle og mole. ”Mål” på svensk er ”mått”.
-um, -ome	-um, -ome	hjem	-hem	-ome er hallandsk allerede før 1658.
-rød, -rud, -rod, -red	-röd, red, -ryd	ryddet sted i skov.	-ruth	-red er hallandsk, -rod er fynsk, -rød er nordøstsjællandssk/skånsk, -ryd er østblegindsk.
-rum	-rum	åben plads		
-skov	-skog	skov	-skogh	
-sted	-stad		-stath. Endelsen blev oprindeligt bøjet: nom. –stathæ, dat. –stathum, gen. –statha.	Bøjningen forsvandt i løbet af middelalderen, og samtidig medførte infortissvækkelsen at vi endte med –sted som den almindeligste form. –stad synes dog at været fremherskende i dele af Skåne samt Halland og Blegind før 1658. I dele af Jylland er svækkelsen fortsat og vi har endelsen –st. Udtalen af –sted er flere steder i dag –sdæ, i Skåne dog oftest –sta. En undtagelse er Christianstad, hvor –stad er indlånt fra tysk som synonym for købstadsby.
-sø	-sjö	sø	-sio, -sæ	-sio fandtes som endelse også vestensundsk frem til o. 1600.
-tang, -tange	-tånga	Pynt, landspids eller et stykke jord som løber ud i en spids og omgives af grøft eller gærde.	-tanghi	Sidstnævnte etymologi er den man oftest støder på i Skåne.
-toft, -tofte	-tofta	landsbyens fælles jordstykke	-toft	
-torpe, -rup, -drup, -strup	-torp	udflytterby, gård	-thorp	Findes også lokalt vestensunds som –erp og –stolpe. Den i Skånelandene forekommende –arp endelse forekommer at være svensk ortografi for udtalen –åarp/-orp for –er(-)up, selvom den tilsyneladende også forekommer sparsomt i danske kilder før 1658.
-tun	-tuna	indhegnet område, gærde	-tun	Findes primært i Sverige. Jyske Galten f.eks. er en dansk –tun by. Et andet eksempel er Tune herred på Sjælland. Göran Hallberg kalder i <i>Atlas över Skåne</i> tilstedeværelsen af dette og et tilsvarende navn i Skåne for en sydlig udløber af den svenske –tuna navneskik (som sandsynligvis tilhører jernalderen), hvilket dog synes at blive modsagt af tilstedeværelsen af vestensundske –tun navne. Desuden findes der kun to i Skåne; på Hven og i Lugede herred. Begge beliggende langt fra de svenske.
-val	-valla	slette, mark eller jordstykke	-wal	Indgår som forled i f.eks. Valby i København.
-vand	-vatten	vand	-vatn	Udtales i Skåneland <i>vand</i> .
-ved	-veda	skov	-with	
-vig	-vik	vig	-wik	
-ø	-ö	ø	-ø, -awjo (germansk)	
-ør,-øre	-öre	grus evt. i forbindelse med strandbred.	-ør	
-ås	-ås	Langstrakt bakke	-as	

Forskningen i skånelandske stednavne

Egentlig burde forskning i danske stednavne hinsides Øresund udføres af danskere. Det er gjort i oversigtsværker omhandlende endelser som *-um* (Hald, 1942), *-sted* (Kousgård Sørensen, 1958) og *-lev* (Søndergaard, 1972), hvor de tre østensundske landskaber indgår på lige fod med vestensundske, i det som stednavneforskere ynder at kalde gammeldansk område. Oversigtsværker som har Skåne medtaget, men ikke Halland og Blegind, er *-holt* (Eggert, 2006) og storværket *Danske sø- og ånavne* bind 1-8 (Kousgård Sørensen, 1968-96). Men ellers har danske navneforskere i vid udstrækning overladt forskning i Skånes stednavne til Lund Universitet, og Bleginds og Hallands stednavne til Uppsala Universitet. Derfor er det også fortrinsvis svenske værker om danske stednavne, man må ty til, for at kunne gennemføre et projekt som dette. Det har ikke været og er ikke optimalt.

Selvom langt de fleste stednavnetyper, både når det gælder for- og efterled, findes i både Danmark og Sverige (1658-grænser), er der dog også tilfælde som *lev* (findes næsten udelukkende på gammelt dansk område) og *tuna* (findes tilsvarende næsten kun på gammelt svensk område), som synes at adskille de to riger. Inden for landene kan der også være store regionale forskelle, som f.eks. *løse* som findes på de danske øer, i Skåne og i Mälardalen. En spændende grænse findes på Sjælland mellem *rød* og *tved*; *rød* findes overalt på Sjælland, men talrigt i Nordøstsjælland, mens *tved* kun findes på Sjælland sydvest for Roskilde-Køge. Et tilsvarende skel ned over Sjælland kan findes i gamle håndskrifter, hvor vestsjællandsk har jyske former. I Skåne er *rød* talrig, mens at *tved* i bedste fald kun findes meget sparsomt. Nordøstsjælland og Skåne synes her at danne et fælles kulturområde. Af forled kan nævnes guden Tyr som stort set kun findes på gammelt dansk kulturområde. Sidstnævnte interessante sammenhænge kan godt blive nedtonet eller forsvinde i stednavneforskernes formidling, hvis de lader sig afgrænse territorielt af nutidens statsgrænser.

Den moderne stednavneforskning i Skåne påbegyndtes i 1877 af Axel Falkman. Ganske vist var hans arbejde noget usystematisk, men han indså nødvendigheden af at indsamle lokale udtaler af stednavne, da de ofte kan hjælpe med til at tolke lokale stednavne. Det kan vi være glade for i dag, da udtalen dengang ikke var så påvirket af stavemåden, som den er blevet senere. Systematisk indsamling skete dog først omkring 1925 under ledelse af sprogforskeren Jöran Sahlgren fra Lund Universitet. Nogle år senere hændte noget lignende for Hallands og Bleginds vedkommende. Der findes i dag udgivet detaljerede beskrivelser af stednavnene i Skåne (i serien *Skånes Ortnamn*) og i Halland (i serien *Ortnammen i Hallands Län*), og disse er benyttet til ovenstående tabeller. Helt komplet er den videnskabelige udgivelsesrække ikke, da omtrent halvdelen af de skånske herreder endnu ikke er bearbejdet. For Bleginds tilfælde er man henvist til den semipopulære *Ortnamn i Blekinge* (Hallberg, 1992). I stedet kan man så ty til [SOFI](#) for at se tidligere stavemåder, inklusive forskellige tydinge, men da det er en uredigeret database, er det ikke uden ulemper at benytte denne. Det er muligvis af samme årsag at visse svenske videnskabelige stednavneværker ikke altid forekommer pålidelige, forstået på den måde, at de måske lige lovligt ukritisk lister stednavneformer fra afskrivninger af originalkilder, uden at vurdere om der i den eventuelle afskrivning, kan være sket en ændring til en svensk eller dansk form, som var fremherskende på afskrivningstidspunktet. Det findes der desværre masser af eksempler på jvf. Sahlgrens og Pamps værker (se [litteraturlisten](#)). Så selv om et stednavn angives at være fra f.eks. 1603 kan det godt være en senere form, sågar den form som blev brugt da selve stednavnet blev registreret på stednavnearkivet. Det har været en stor udfordring at gennemskue ud fra værkernes referencelister om et stednavns stavemåde er anakronistisk. Det kan betyde at fejl har indsneget sig i tabellerne her på siden.

Når man studerer stednavneværker om Skåneland, skal man være forsigtig med at tage alt for pålydende. Sahlgren har f.eks. ”oversat” æ og ø i gamle stavemåder til ä og ö, hvilke jo er misvisende, da læseren så ikke kan gennemskue, om der er tale om en dansk eller svensk form fra og med Gustav Vasas tid, hvor Sverige indførte tyske umlaut bogstaver i sit alfabet. Værre er sprogbrugen når gamle former karakteriseres. Sahlgren og Pamp kalder de oprindelige stednavneformer for fornhallandsk hhv. fornskånsk (dvs. gammelhallandsk og gammelskånsk). Sidstnævnte skal næppe opfattes synonymt med gammeldansk, da Pamp explicit kalder gammeldansk for *fordansk*. Pamp hævder at personnavne, der optræder i stednavne som ender på *thorp*, optræder i *fornskånsk* genitiv/ejefald, f.eks. Pena af mandsnavnet Pene, Huna af mandsnavnet Huni osv. Men dette ejefald kendes også i vestensundske stednavne, da det er gammeldansk grammatik. Pamps påstand om at der er noget der hedder *gammelskånsk* forudsætter, at der engang har fandtes et særskilt skånsk sprog, men det findes der ingen eksempler på i historiske kilder. Et selvstændigt skånsk sprog er ikke nævnt noget som helst sted før 1658, hvorfor det forkommer uvidenskabeligt at opfinde begrebet *gammelskånsk*. I tilsvarende værker om vestensundske stednavne er begreber som *gammelfynsk* eller *gammellollandsk* ukendte, men det er jo heller ikke egne som har lidt under et fremmed herredømmes afdanskningspolitik. I det af Pamp skrevne nummer af ”Skånes Ortnamn” (Bjerre herred) prøver han, efter undertegnedes mening, at undgå at indrømme at stednavnene oprindeligt er danske. Et stednavn som *Vejby* som jo tydeligt fra kildematerialet er dannet af det danske *vej*, hævder Pamp er dannet af bjerremål *vøj*. Ligeledes kalder han den lokale udtale *bjær* for *bjerg* (svensk *berg*) for bjerremål. Selvom man rent formelt kan kalde *vøj* og *bjær* for bjerremål, så er bjerremål i begge disse tilfælde grundlæggende ikke en *dialekt*, men et *sprog*, og det kaldes dansk! Pamps sprogbrug er et eksempel på at stednavneforskning nogle gange kan få en ikke-videnskabelig drejning, når nationale forestillinger støder sammen virkelighedens verden.

Stednavnenes forsvenskning

Der er aldrig rigtigt forsket i stednavnenes forsvenskning. Men at det er et forskningsområde, der nok var interessant at beskæftige sig med, er dog blevet erkendt. I 1958 skrev K. G. Ljunggren i *Saga och Sed*: ”Frågan om när, var och hur en

stor del av ortnamnen i Skåneland fick ett mera svenskt utseende – vare sig detta har råkat bli historiskt eller etymologisk korrekt eller ej – är en stor och givande forskningsuppgift, som ännu väntar på sin man”. Et indledende forsøg på at besvare spørgsmålet blev foretaget af Bengt Pamp i 1965 (se [litteraturlisten](#)) med Bjerre herred som udgangspunkt. Udover det findes der ikke rigtigt nogen litteratur, som man kan gå til for at blive klog på spørgsmålet om hvem, der besluttede og udførte forsvenskningen af stednavnene, og hvordan den blev sat i værk.

En god gennemgang af stednavneforskningens almene historie kan man finde i Kristian Halds *Vore Stednavne* (kap. 2). Et sted skriver han et i denne sammenhæng interessant stykke: ”*Et meget væsentligt Fremskridt blev nogle Aartier senere gjort af en Mand, der ganske vist ikke tilhører den danske Litteraturhistorie, men som beskæftigede sig med Stednavnene i en vigtig Del af det gamle, danske Sprogomraade, nemlig Skaane. Det er Historikeren Andreas Stobæus, der døde i 1714 som Professor ved Lund Universitet, og som i 1706 udgave en akademisk Afhandling ”Om det gamle Skaane” [De Scania antiqva] (paa Latin), hvor der for første Gang forsøges en mere detailleret Adskillelse af de forskellige Navnetyper og en Bestemmelse af deres indbyrdes Alder. Blandt Stobæus lagttagelser kan nævnes den, at -hem og -um har samme Oprindelse og betyder ”Bosted”, medens -rum er et Efterled for sig og betyder ”Rum, Plads”. Navne paa -torp, -rup og -arp betegner Udflyttere fra ældre Landsbyer, og -ryd er et Sted, der er ryddet for Sten eller Skov. Endelsen -alt er den samme som -hult og er i Hovedsagen ensbetydende med Skov; dog er Skov snarest Betegnelsen for den større, sammenhængende Skovstrækning, Hult for en Del deraf. Skønt Stobæus Tidsfæstelser ikke holder Stik i Enkeltheder, er hans Synspunkter saa værdifulde, at man med fuld Ret kan kalde ham Nordens første videnskabelige Stednavneforsker. Ved sin Sammenstilling af -um og -hem, alt og -hult, -arp og -torp er han langt forud for sin Samtid, og hvad der havde været Tilløb til hos Pontoppidan, Inddragningen af de ældre Skriveformer i Navnestudiet, gennemføres hos Stobæus.”*

Stobæus' interesse for skånske stednavne i Skåne efter 1658 synes relateret til forsvenskningen. Hvad Kristian Hald ikke nævner i sin bog, men som bestemt ikke er irrelevant, er Stobæus' baggrund. For Andreas Stobæus (1642-1714) tilhører faktisk dansk litteraturhistorie, idet han var dansker – søn af en sønderjyde og født i Stoby i Gønge, Skåne, hvorfra han tog sin navn *Stobæus* (Stoby) og tillige ændrede sit fornavn fra Anders til Andreas. Han fik sin akademiske uddannelse i bl.a. København. Imidlertid var han en vendekåbe, endda så meget at Karl XI engang ytrede, at Stobæus var den første skåning, som havde gjort den svenske krone en tjeneste. Kongen udnævnte ham da også i 1674 til professor i historie og poesi ved Lund Universitet. Stobæus var en ivrig tilhænger af og medvirkende til uniformitet og forsvenskning. Bl.a. forsøgte han under Skånske Krig at overtale gøngerne til at opgive modstanden mod svenskerne men uden held. Også hans brødre var forsvenskningstilhængere og gjorde alle karriere i det nye styre.

Spørgsmålet er om Stobæus havde videnskabelige grunde til sin stednavne-interesse, eller om der lå en politisk motivation bag. Det må være indlysende, at man for at kunne forsvenske et stednavn må vide hvad det betyder, så oversættelsen til svenske former bliver korrekt. Selvom man godt kan have mistanke om, at der har fandtes mundtlige anvisninger ovenfra, har jeg ikke fundet eksempler på fra svenske dokumenter, der udstikker retningslinjer om hvordan stednavnene skulle forsvensknes. Det synes som om det har været op til de enkelte svenske myndigheds personer selv at udstikke en ny svensk norm for stavningen, og noget tilsvarende synes iøvrigt at være tilfældet med forsvenskningen af personnavne. Derfor kan forsvenskningen af stednavne også have tilfældighedens præg over sig, når man studerer emnet. Selvom det almindeligste er en tilpasning til svensk sprogbrug og stednavneskik, kan den udkrystalliserede norm godt have sit udspring i såvel tidligere danske former, som udtalen i den lokale dialekt. Forsvenskningen af stednavnene skete heller ikke over en nat, men synes at finde sted i samme takt som skriftsproget generelt forsvenskedes. Muligvis har også den svenske kartograf Buhmann haft en hvis rolle at spille for fastlæggelsen af stednavnenes svenske former, da han pga. manglende svensk forlæg – må man formode – selv har opfundet svenske former til sit Skånekort skabt i 1684.

Som nævnt er der en systematik i forsvenskningen af stednavnenes efterled. Studerer man stednavnenes former før og efter 1658, ser man at de stednavne-ender, der er udsprunget af *thorp*, såsom *strup* og *drup*, udskiftes med *torp*, og *rup* i mange tilfælde med *arp*. Ligeledes udskiftes *ager* konsekvent med *åkra*, *holt* med *hult*, *høj* med *hög*, *skov* med *skog*, *vig* med *vik*. I andre tilfælde fastholdes de danske former, såsom *rød/red/ryd* og *løff* (*löv* i dag), velsagtens fordi der ingen klar svensk norm har været. Inkonsekvent har oversættelsen af *bjerg* til *berg* været, hvorfor man i dag rundt omkring i Skåneland kan hitte formen *bjär* svarende til dansk udtale af *bjerg* i stednavne.

Af de nye former er det vel kun endelser som på rigsdansk ender på *e* som har fået et *a* som erstatning samt *stad* for *sted*, der kan siges at have nogenlunde hjemmel i udtalen, og så måske *arp* – hvis man er tilhænger af svensk ortografi (stavemåde). Men man skal være klar over, at det ikke er noget som er indført af kærlighed til de skånelandske folkemål, men fordi det tilfældigvis er rigssvensk.

Lad os kikke lidt nærmere på *arp/torpe* problematikken. Betragter man den sproglige forandring af stednavne med den oprindelige endelse *thorp* (som forekommer overalt i Norden og i vikingernes England), finder man at den i dag optræder under formerne *torp*, *torpe*, *tolpe*, *trup*, *drup*, *rup*, *erup*, *terp*, *tarp*, og som sagt *arp*. Man kan godt narres til at tro at *arp* var en dansk form. Formen optræder på enkelte gamle kort over Danmark, hvor Skåne, Halland og Blegind tydeligt fremtræder som danske landskaber. Desværre er der sjældent noget årstal angivet på disse kort, og spørgsmålet er derfor om kortene ikke er tegnet efter 1658 og har brugt svenske forlæg. Man bliver hellere ikke klogere gå til serien Skånes Ortnamn (se [litteraturlisten](#)). Slår man op i Bengt Pamp, *Skånes Ortnamn, serie A bebyggelsenamn, del 3 Bjäre härads och Ängelholms stad*, Lund, 1964, ser man at *arp* endelser stort set kun optræder i kilder yngre end 1658. Ser man nærmere på referencerne, opdager man at langt de fleste er fra svenske(!) afskrifter af originalkilder (under studiet af hallandske stednavne vha. Jöran Sahlgren og Harry Ståhl forekommer i værkernes listning af gamle stednavneformer tilsvarende svenskagtig stavning, som

man må have mistænkt for det samme). Værkets navnelister er nemlig udarbejdet fra ekstrakter af kilder som er samlet på Lund Universitets stednavnearkiv, og man kan mistænke registranten for at skrive det nuværende navn og ikke det datidige navn. Man kan selv studere registreringen af indsamlede stednavne hos [SOFI](#). Her optræder dog også former som eksempelvis Klaparp for Klaagerup i 1400-tallet som formodentlig er ægte nok. Bemærkelsesværdigt nok forkekommer endelsen oftest i kilder fra Kalmarunionens tid, så måske forklaringen på tilstedeværelsen af *-arp*'er i kilderne er svensk inspireret skrivemåde, eller måske endda skyldes svenske skriverkarle? Spørgsmålet er ikke afklaret. Endelsen *-arp* er stort set uddød i 1500-tallet på dansk under alle omstændigheder. Pamp mente at *arp* var en "åktskånsk" form (selvom den også findes i Sverige). Synspunktet forudsætter at bruger svensk ortografi til at ramme skånsk udtale med. Da svenske vokaler lyder anderledes end danskerne ville udtale dem, vil en endelse som *orp* nok mere sigende for udtalen på dansk. Det er velsagtens årsagen til at denne endelse optræder hyppigt i ældre kilder, både i østensundske og i vestensundske dialektoptegnelser af stednavne. Konklusionen er at *arp* - efter min mening - intet har at gøre i nutidige danske stednavneformer udviklet af typen *thorp*.

Et lille sjovt eksempel på en forskel i stavemåden af det samme *torp*-stednavn, nævner Jöran Sahlgren et eksempel på i *Ortnamnen i Hallands län del 2*. Hellerup i Faraas herred, hvor herregården og landsbyen oprindeligt har samme navn på dansk, staves forskelligt på svensk: "*Namnformen Hällarp visar den regelbundna svenska utvecklingen av namnet, medan Hällerup, som betecknar en herrgård, har den som "finare" ansedda danska ändelsen -erup.*"

Overlevende danske former

Til slut en ufuldstændig listning af overlevende danske islæt i nutidige svenske stavemåder af gamle østdanske stednavne fra sidens tabel.

Den danske klusilsvækkelse i svensk stavemåde: Skrevlinge/Skrävlinge, Revingeby, Skiverup/Skivarp, Strøvelstrup/Strövelstorp, Asige.

Danske former i svensk stavning: Sönnarslöv/Sønderslev (burde på svensk have heddet Södraslöv) og tilsv. Söndrum, Harjager/Hariager, Bjäre/Bjerre.

Dansk retstavning i svenske stavemåder: Vejby (vej er väg på svensk), Axelvold (vold er vall på svensk).

Forskel i ortografi

Der synes at forekomme et mønster i forsvenskningen af en række stednavne indeholdende "u": Lumme-Lomma, Fussie-Fosie, Kullema-Kolema, Rundeby-Ronneby m.fl.

Der kan ikke være anden grund end at vokallyden som på dansk dengang bedst udstrykkedes med "u" ifølge dansk ortografi, på svensk i stedet bedst udtrykkedes med "o". Kjeld Kristensen har i sin bog "Dansk for svenskere" (1986) en diskussion af danske og svenske vokalers *klangfarve* i nutidens sprog. Noget kunne tyde på at nogle af vokalforskellene allerede fandtes i 1600-tallet. Derfor er det også rimeligt at fastholde 1600-tallets danske 'u'er, som svenskerne erstattede med 'o'er.

Svenske problemer med dansk udtale

Svenskerne synes at have haft visse problemer med "oversættelsen" af dansk udtale, og derfor "restitueret" bogstaver i forsvenskningen, der aldrig har eksisteret i stednavnet. Eksempler er Skejrie/Skegrie og Tyelse/Tygelsjö, hvor det forekommer, som om at svenskerne har benyttet erfaringen at dansk udtale svækker ord med oprindeligt hårdt g til blødt g eller j.

Litteratur

Birgit Eggert, *Danske stednavne på -holt*, ph.d. afhandling, København, 2006

Bertil Ejder, *Skånes Ortnamn, serie A bebyggelsenamn, del 12 Luggure härad och med Höganäs stad, Helsingborgs stad*, Lund, 2003

Kristian Hald, *De danske Stednavne paa -um*, København, 1942

Kristian Hald, *Vore Stednavne*, København, 1965 (2. reviderede og forøgede udgave)

Göran Hallberg, *Skånes Ortnamn, serie A bebyggelsenamn, del 16 Rönnebergs och Landskrona stad*, Lund, 1973

Göran Hallberg, *Skånes Ortnamn, serie A bebyggelsenamn, del 11 Ljunits härad*, Lund, 1975

Göran Hallberg, *Skånes Ortnamn, serie A bebyggelsenamn, del 7 Harjager härad och Eslövs stad*, Lund, 1979

Göran Hallberg, *Ortnamn i Blekinge*, Borås, 1990

Ingemar Ingers, *Undersökningen av folkmål och ortnamn i Skåne, Halland och Blekinge*, Fortid og Nutid, 1957, s. 57-71

Stig Isaksson, *Skånes Ortnamn, serie A bebyggelsenamn, del 14 Onsjö härad*, Lund, 1980

Jacobsen, Sthen, *Den nordiske krigs krönicke*, 1897 (genoptryk fra Kildeskriftselskabet 1972)

Bertil Karlsjö, *Halländska Riksgränsen*, Arlöv, 1991

Kjeld Kristensen, *Dansk for Svenskere*, Lund, 1986

Bengt Pamp, *Skånes Ortnamn, serie A bebyggelsenamn, del 3 Bjäre härad och Ängelholms stad*, Lund, 1964

Bengt Pamp, *Traderingen i skrift under svensk tid av Bjäre härads jordeboksnamn*, Lund 1965

Bengt Pamp, *Ortnamnen i Sverige*, Lund, 1967

Bengt Pamp, *Ortnamn i Skåne*, Lund, 1983

Bengt Pamp, *Att förvanska skånska ortnamn*, Skånsk Fremtid 17, 1996

Politikens Etymologisk Ordbog, 2000

Jöran Sahlgren, *Ortnamnen i Hallands Län del 1, Bebyggelsesnamn i Södra Halland*, Lund, 1948

Jöran Sahlgren, *Ortnamnen i Hallands Län del 2, Bebyggelsesnamnen i Mellersta Halland*, Lund, 1950

Skånsk Fremtid 16, 1996

[SOFL Ortnamnsregistret](#)

Harry Ståhl, *Ortnamnen i Hallands Län del 3, Bebyggelsesnamnen i Norra Halland*, Uppsala, 1980

Bent Søndergaard, *Indledende studier over den nordiske stednavnetype lev (lov)*, København, 1972

Jørgen Kousgård Sørensen, *Danske bebyggelsesnavne på -sted*, København, 1958

Jørgen Kousgård Sørensen, *Danske sø- og ånavne* bind 1-8, København, 1968-96 (DSÅ)

Sidst opdateret 10-12-08 22:00 af Søren Madsen.